

Svarbieji reikalai.
Didelio darbo graži pra-
gerai pavyko. [džia.
Connecticut draugai.
Vištų fabrikai.
Raso A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 186

★ ★ ★

Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Rugpjūčio-Aug. 17, 1949

★ ★ ★

Metai XXXIX.

Dienraščio XXXI.

Kinijos Liaudininkai Užėmė dar 4 Miestus

Civilinių Teisių Kongreso prašymas aukų vedimui politi-
ninių bylų vertas visos pažan-
gios visuomenės dėmesio. Kas
gi kitas finansuos gynybą
darbininkų vadų, jeigu ne pa-
tys darbininkai ir jų drau-
gai?

Gerai, kad Amerikos žmo-
nės turi tokią organizaciją,
kaip Civilinių Teisių Kongre-
sas. Be plačios masinės or-
ganizacijos teismoose apsigy-
nimas nuo reakcionierių nei-
manomas.

★ ★ ★
Šios dienos Laisvėje rasite
Lietuvių Namų Korporacijos
atsisaukimą svarbiu reikalu.
Atsijusieji perskaitykite.

Sužinosite, kad į Kultūri-
nio Centro patalpas už kele-
to mėnesių kraustysis dien-
raštis Laisvė. Bet spaustuvai
vietos įtaisymas kaštuos dide-
lius pinigus.

Korporacija prašo paskolų.
Ar ne geriau ir išmintingiau
šimtą kitą ar tūkstantį kitą
laikyti lietuviškoje įstaigoje,
negu banke?

Reikalas svarbus ir greitas.
Brooklyniečiai jau padarė
puikią pradžią. Tik vienam
susirinkime jie suskolino virš
dvilys tūkstančių dolerių.
O kadangi oras buvo nesvie-
tiškai karštas, tai susirinki-
mas buvo neskaityingas. Ži-
nau, jog daugelis jų, kurie
nebuvo susirinkimui, taip pat
nuosirdžiai atsilieps su pasko-
lomis.

★ ★ ★
Pereitą sekmadienį Hart-
forde turėjo Laisvės pik-
niką. Piknikas buvo visos
Connecticut valstijos. Hart-
fordiečių parkas panašus į
pasakiškąjį rojų. Jei mes
Brooklyne turėtume tokį
parką!

Piknikas buvo ir skaitlin-
gas ir smagus. Man labai pa-
tinka Connecticut valstijos
draugės ir draugai. Sutikau
visa eile jų. Jiems labai rū-
pi išlaikymas mūsų organi-
zacijų ir spaudos. Jie puikiai
supranta dienraščio Laisvės
vaidmenį. Tik, jog šis pik-
nikas bus graži dienraščiui
parama.

★ ★ ★
Piknike sutikau iš Jewit
apylinkės lietuvių fermerių
grupei. Tai draugų žvingių
šeima. Jie augina vištas.
Mes, miestiečiai, tik valgyti
temokame kiaušinius ir viš-
tas. Nieko nenusimanome
apie vištų auginimą. Tikrai
jdomus mokslas.

Kad vištos gerai augtų ir
duotų pieno, jas reikia moks-
liškai maitinti ir prižiūrėti.

★ ★ ★
Kalbėjau su drauge žvin-
giliene. Sako: Mudu su žvin-
gila esame vienu metu. Abu-
du jau greitai būsime aštu-
nių dešimtų!

Drg. Žvingila nesveikuoja,
todėl negalėjo piknike daly-
vauti. Gaila. Velinu jam
greito pasveikimo.

Aštuoniolieseimt metų am-
žiaus žvingilienė fiziniu vi-
krumu ir protiniu apskurimu
gali atsilaikyti prieš daugelį
pusės to amžiaus moterų.
Laimingi tie, kuriuos ganta
apdovanojo gera sveikata.

★ ★ ★
Bet senosios kartos eilės
smarkiai retėja. Farmeriai
sako, kad tik šiomis dienomis
toje apylinkėje net keturius
lietuvių mirtis išbraukė iš
gyvyių tarpo. Vienus senat-
vę, o kitus ligos pasuntę į
amžinąjį atilį.

★ ★ ★
Gražiai eina dienraščio
Laisvės sveikinimai jubilei-
jaus proga. Susipratusių žmo-
nių nereikia nė prašyti. Jie

Hong Kong.—Kinų Liau-
dies Armija atėmė iš tauti-
ninkų dar sekamus mies-
tus:

Nankang, apie 190 mylių
į šiaurę nuo laikinosios
tautininkų sostinės Kanto-
no; Ningsiang, Siangtan ir
Anhva, 260 mylių į šiau-
vakarius nuo Kantonio, ir
gresia apsupti tautininkų
divizijas toje srityje.

Be to, Liaudies Armija
įsiveržė dar į du miestus
Fučovo uosto apylinkėje,
pietiniai rytiniame pajūry-
je; apėjo tautininkus Kan-
čov mieste, į šiaurę nuo
Kantonio, ir įsiveržė į Heng-
šaną, 25 mylios nuo Hen-
gyango, svarbiausios tauti-
ninkų apsigynimo tvirtovės
vidurinėje Kinijoje.

Nors tautininkai jau kie-
čiau priešinasi Kantonio
fronte, bet komunistai-liau-
dininkai sparčiai žygiuoja
pirmyn, sako Associated
Press, amerikinė žinių a-
gentūra.

Skandalas dėl Neva Šampano Trumanienei

Washington. — Generolo
Harro Vaughan draugas
John Maragon andai iš Eu-
ropos išmugeliavo \$8,000
vertės brangių kvėpalų, sa-
kydamas muitų inspektori-
ams, būk tai esą tik šam-
pano dovana prezidento
žmonai Trumanienei.

Kai šmugelis tapo ati-
dengtas, Maragonas turėjo
sumokėti tik muitus už
kvėpalus, bet, kiek žinoma,
jis nenubaustas.

Tuomet Maragonas buvo
cikagiskės Verley kvėpalų
kompanijos pareigūnas. O
ta kompanija nupirko 7
brangius šaldytuvus ir per
generolą Vaughaną pado-
vanojo juos Trumanienei,
Aukščiausio Teismo vyriau-
siam teisėjui Vinsonui, ša-
lies išdo sekretoriui Snyderiui ir kitiems Trumano
draugams. Tatai atrado ty-
rinėjančioji Senato komisi-
ja.

Generolas Vaughan yra
karinis prez. Trumano pa-
dėjėjas.

Antradienį buvo pašauk-
tas teisintis generolas Al-

Nuteistas Unijos Vadas, Grįžęs Pas Šeimą į Jungtines Valstijas

Buffalo, N. Y. — Fede-
ralis teisėjas Knight nutei-
sė Charlesą Doyle, CIO
Geso - Chemikalų Unijos
vice - pirmininką, 1 metus
kalėti ir \$500 baudos sumo-
kėti už tai, kad Doyle grįžo
iš Kanados pas savo šeimą
Jungtinėse Valstijose.

Doyle, ateivis iš Škotijos,
išgyvenęs 24 metus Jungti-
nėse Valstijose, buvo nuvy-
kęs Kanadon dalyvauti sa-
vo unijos vykdomosios ta-

žino, kad dienraščiui reikia
finansinės paramos. Jie nū-
rta svarbią sukaktį tinkamai
atžymėti. Prieina prie tavęs
ir sako: štai mano pasveiki-
nimas!

Baltimore, Md. — Mary-
lando valstijos srities tei-
smo teisėjas Joseph H. Sher-
bow rugp. 15 d. panaikino
valstijinį Oberio įstatymą,
atkreiptą prieš komunistus
ir kitus politinius pažangū-
nus.

Teisėjas pareiškė, jog tas

Vokietijoj Manevruos 110,000 Amerikonų

Frankfurt, Vokietija. —
Amerikonai darys didelius
karinius pratimus nuo rug-
sėjo 6 iki 17 d. Tuose ma-
nevuose dalyvaus daugiau
kaip 110,000 jankių kariuo-
menės su tankais, lėktuvais
ir kitais karo įrankiais. Ka-
riuomenė bus lavinama "va-
karinei Vokietijai ginti"
nuo Sovietų.

(Anglai - amerikoni n-
seniai paskyrė Francijos
armiją, kaip pirmąjančią
karinę Atlanto kraštų jėgą
vakarų Europai.)

Sovietai Atsaukė Savo Ambasadorių iš Jugoslavijos

Maskva. — Sovietų vy-
riausybė atsaukė savo am-
basadorių Apatolijų Lav-
rentjevą iš Jugoslavijos ir
paskyrė jį užsienio reikalų
ministro pavaduotojui.

Nors santykiai tarp So-
vietų Sąjungos ir Jugosla-
vijos pablogėjo, bet Lav-
rentjevo atšaukimas dar
nereikia diplomatijos ryšių
sutraukymą tarp tų dviejų
šalių.

Sovietų vyriausybė vadi-
na Jugoslavijos, Tito val-
džią Sovietų Sąjungos prie-
šu.

Kanton, Kinija. — Ang-
lai ir amerikoni skubotai
kraustomi iš Kantonio, lin-
kui kurio maršuoja kinų
Liaudies Armija.

den Waitt. Jis jau pirmiau
suspenduotas iš tarnybos;
įtartas, kad bandė išgauti
karinius valdžios užsaky-
mus tūlai kompanijai, su-
prantama, už tam tikrą ky-
šį.

rybos susirinkime.
Jungt. Valstijų ateivybės
viršininkai buvo davę jam
leidimą tai kelionei į Kana-
dą. Buvo jam duotas ir o-
ficialis valdžios leidimas
sugrįžti į Jungt. Valstijas.

Paskui Jungt. Valstijų
valdininkai uždraudė jam
grįžti. Bet jis sugrįžo ir a-
pie tai pranešė jiems. Tad
ir tapo areštuotas.

Doyle duoda apeliaciją
aukštesniajam teismui.

Hong Kong. — Anglija
perkėlė savo ambasadorių
Kinijai į Formozos salą,
Čiang Kai-seko tautininkų
tvirtovę.

Marylando Teisėjas Atrado, jog Policinis Oberio Įstatymas Sutrempia Šalies Konstituciją

istatymas laužo Jungtinių
Valstijų Konstitucijos už-
tikrintas teises dėl žodžio,
spaudos ir organizacijų lai-
svės; jis taipgi laužo Mary-
lando valstijos konstituci-
ją.

Oberio įstatymas, tarp
kitko, reikalauja, kad susi-
registruotų valdžioj visi
komunistai ir organizaci-
jas, kurias valdžia paskelbs
"neišistikimomis." Tas įsta-
ymas laiko kriminaliniu nu-
sikaltime bet kokį ragini-
mą pakeisti konstitucinę
Jungtinių Valstijų vald-
žios pavidalą.

Už šių ar kitų jo posmų
peržengimą Oberio įsta-
ymas reikalauja bausti iki
5 metų kalėjimo ir \$5,000
pinigais.

Teisėjas Sherbow parei-
škė, jog Oberio įstatymas
siekia bausti žmones už pa-
čias idejas ir religines bei
politines mintis, bet Jungt.
Valstijų įstatymai užgina
persekiot žmones "už min-
tis: šie įstatymai leidžia
bausti tikrai už aiškiai nu-
sikalstancius veiksmus."

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Washington. — Amerika įsakė savo konsulatui išsi-
kraustyti iš Kantonio pirma, negu kinų Liaudies Armija
užims tą didį Kinijos uostamiestį.

Seoul, Koreja. — Amerikonų kontroliuojama, pietinės
Korejos valdžia pasakoja, kad per 10 dienų buvę užmuš-
ta 72 jos kareiviai pasieniniuose susikirtimuose, girdi, su
komunistų kariuomene iš šiaurinės Korejos (kur veikia
liaudies valdžia).

Sanghai, Kinija. — Kinų liaudininkų-komunistų vy-
riausybė leido čia atplaukti amerikiniam laivui General
Gordon ir išgabenti apie 1,500 amerikonų ir anglų.

Honolulu. — Hawajų valdžia išgavo teismo drausmę-
indžionkšną, užginant streikuojantiems CIO laivakro-
viam pikietuoti prieplaukas ir skebinius laivus.

Frankfurt, Vokietija. — Oficialiai paskelbta, jog va-
karinės Vokietijos seimo rinkimuose įvairios partijos
gavo tokių pasekmių:

Krikščionys demokratai — 7,357,579 balsus ir 139 vie-
tas seime; socialdemokratai 6,932,272 balsus ir 131 vie-
tą; "laisvieji" demokratai (artimi klerikalai) 2,788,563
balsus ir 52 vietas seime.

Komunistai gavo 1,360,443 balsus ir tik 15 vietų sei-
me; bet fašistinė Vokietijų Partija 986,606 balsus ir 17
vietų; Dešiniųjų Vokietijų Partija (naciai) 428,949 bal-
sus ir 5 vietas seime, ir t.t.

Viso vakarinės Vokietijos (anglų-amerikonų ir fran-
cūzų užimtos) seimas susidės iš 400 atstovų.

Damaskas, Sirija. — Pulkininkas Sami Hinnawi su-
darė Sirijos ministrų kabinetą iš civilinių žmonių.

Hinnawio vadovaujami, karininkai nusmerkė ir su-
šaudė prezidentą - diktatorių Husnį Zayimą ir jo prem-
jerą.

Strasbourg, Francija. — Francūzų socialistų atstovas
pareiškė, jog amerikinis Marshallo planas ne vienija,
bet skaldo vakarinę Europą. Taip jis kalbėjo neva vaka-
rų Europos seime.

Kanton, Kinija. — Kinų tautininkai pasakoja kad jau
miręs Kinijos komunistų vadas Mao Tse-tung. Niekas
kitas to nepatvirtina.

Sydney, Australija. — Streikavusieji Australijos ang-
liakasiai grįžo darban be jokių laimėjimų. "Socialistinė"
valdžia vartojo armiją jų streikui lauzyti.

Marylando valdžia keti-
na kreiptis į vyriausią val-
stijos teismą, kad atgaivin-
tų policinį Oberio įstatymą.
(Vakarykščioje laidoje
tilpo klaidingas praneši-
mas, kad "federalis tei-
smas" panaikino tą įstaty-
mą.)

Amerikos Ambasado- rius Tarėsi su Stalinu

Maskva. — Naujasis Jung-
t. Valstijų ambasadorius, ad-
mirolas Alan G. Kirk pra-
šėsi apsilankymo pas prem-
jerą Staliną ir buvo priim-
tas. Jiedu Kremliuje kalbė-
josi 45 minutes. Dalyvavo ir
Sovietų užsien. reikalų mi-
nistras Andrius Višinskis.

Kirko - Stalino pokalbio
turinys nepaskelbtas, bet
suprantama, kad jiedu tarė-
si apie santykių gerinimą
tarp Amerikos ir Sovietų
Sąjungos ir apie ameriki-
nės prekybos paplatinimą
su Sovietais.

Adm. Kirk pirm 6 savai-
čių užėmė Jungt. Valstijų
ambasadoriaus vietą.

Anglai Ivedė Griežtą Karo Stovį Hong Konge

Hong Kong. — Anglija
bišo, kad kinų Liaudies Ar-
mija neįsiveržtų į anglų ko-
loniją Hong Kongą, pietni-
niai rytiniame Kinijos kam-
putyje. Jie todėl paskelbė
aštrų karo stovį Hong Kon-
ge; grūmoja sušaudyti ar-
ba deportuoti tuos, kurie
peržengs karinio stovio tai-
sykles. Hong Kongas arti
Kantonio.

Anglija subūrė jau apie
20,000 kariuomenės į tą ma-
žiuokę savo koloniją ir su-
siuntė karinius lėktuvus iš
visų Anglijos valdomų žemių
Tolimuose Rytuose.

Tokį karo stovį anglai į-
vedė ir Malajoje, kur tau-
stiniai partizanai kariauja
prieš anglų viešpatavimą.

Tokio, Japonija. — Griau-
smingai išsiveržė Asama
ugniakalnį, 95 mylios nuo
sostinės Tokio.

Graikijos Partizanai Atmušė Fašistus Grammos Kalnuose

London. — Laisvųjų Grai-
kų Žinių Agentūra praneša,
kad jie atmušė įtūžusias a-
takas, kurias Graikijos mo-
narcho - fašistai darė Gram-
mos kalnuose per 10 die-
nų.

Monarchistai, nepajėgda-
mi pralaužti partizanų lini-
jas Grammos kalnyne, to-
dėl nukreipė savo ofensyvą
prieš partizanus Vitsi kal-
nuose. Čia jie plačiai nau-
doja amerikinius tankus,
bombanešius - smig i k u s,
naujausias patrankas ir ki-
tus amerikinius ginklus.

(Athenai. — General. Ja-
mes A. Van Fleet, karinės
amerikonų pasiuntinybės
galva, sakė, kad monarcho-

Taft Protestuoja prieš Clarko Užgyrimą

Washington. — Republi-
konų vadas senatorius Ro-
bertas Taftas protestavo,
kad Senato teisių komisija
mašinaliai užgyrė Tomą
Clarką, kaip prezidento
Trumano skiriamą Aukš-
čiausiojo Teismo teisėją.
Taftas peikia komisiją, kad
ji nepasaukė paties Clarko
atsakyti į kaltinimus prieš
jį.

Kai kurie kiti senatoriai
taipgi sakė, jog Clarkas, iki
šių buvęs generalis Jungt.
Valstijų prokuroras, netin-
ka į Aukšč. Teismo teisė-
jus.

Unijų atstovai ir tūli
progresyviai politikai, liu-
dydami senatinei komisijai,
priminė buvusius Clarko
patarnavimus žibalo kom-
panijom, ir nurodė, kaip jis
mindžiojo konstitucines pie-
liečių teises. Clarkas pla-
teisė streikus teismų indžionkš-
nais ir darė ablavus prieš
p o l i t i n i a i pažangesnius
žmones ir ateivius, apšauk-
damas juos komunistais bei
"raudonaisiais."

Medina Užgynė Liudyt Apie Trustų Valdžią

New York. — Federalis
teisėjas Haroldas Medina
stabdė komunistų vadų liu-
dytoją Howardą Johnsoną,
kuomet Johnsonas pradėjo
plačiau aiškinti Komunistų
Partijos tikslus.

Teisėjas tiesiog nukirto
jo kalbą, kuomet Johnso-
nas, New Yorko valstijos
komunistų švietimo direk-
torius, sužeistas karo vete-
ranas, ėmė dėstyti, kaip
trustai iš tikrųjų kontroli-
uoja Jungtinių Valstijų
valdžią.

IZRAELIS PRAŠO SOVIETŲ PASKOLOS

Tel Aviv, Izrael. — Izra-
elio valstybė prašo 100 mi-
lionų dolerių paskolos iš So-
vietų Sąjungos. Sako, pa-
skola būtų naudojama pirk-
mui tokių sovietinių pro-
duktų, kaip grūdai, medžiai
ir jautiena.

ORAS. — Apsiniaukę ir
būsią lietaus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. Tel. Stag 2-3878

President, GEORGE WARES; Sec.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Progresistų Konferencija

Rugsėjo 17-18 dienomis Clevelande įvyks svarbi konferencija. Ją šaukia Progresistų Partija. Šaukimą išleido partijos pirmininkas Elmer A. Benson ir sekretorius C. B. Baldwin. Suvažiuos partijos veikėjai ir viršininkai iš įvairių miestų ir valstijų. Konferencijon taipgi šaukiamos darbo unijos ir kitos žmonių organizacijos atsiųsti delegatus. Manoma, kad konferencija bus labai skaitlinga.

Konferencijos tikslas: suorganizuoti Amerikos žmonių kovą prieš ekonominę krizę ir už bedarbių reikalus. Benson ir Baldwin nurodo, kad šiandien jau turime pusšio milijono bedarbių. Daugelio jų apdrauda nuo nedarbo išsibaigę ir jie susiduria su tikrai sunkia padėtimi.

Progresistų Partija, kaipo žmonių organizacija, negali tylėti ir nieko neveikti. Gerai, kad jos viršininkai šaukia tokią konferenciją.

Konferencijos pasisiekimas priklausys nuo masinio pritrimo. Čia jau reikalas visų žmonių. Nedarbas ir krizė liečia lygiai visų politinių pažiūrų darbininkus. Todėl visiems reikia organizuotis ir kovoti.

Clevelando konferencija priims plačią programą kovai su nedarbu. Ypač darbininkai turės už ką kovoti.

Niežti Kailis

Atrodo, kad kapitalistinė Suomija, vėl sušilus ieško bėdos. Pranešama, kad netoli nuo Tarybų Sąjungos rubėžiaus ji steigia kempes neva miškų valymui. Į tas kempes valdžia turi sutraukus šimtus "studentų". Jų tarpe esą nemažai "studentų" iš užsienio.

Taip pat netoli rubėžiaus esą vedami armijos manevrai. Kasdien eina šaudymai iš kanuolių.

Suomijos kairioji spauda pasmerkia tuos manevrus ir tas "studentų" kempes. Ji nurodo, kad tai yra provokatoriški žygiai ir nesuderinami su gerais kaimyniškais santykiais.

Atsiliepę ir Tarybų Sąjungos spauda. Ji pastebi, kad tie Suomijos valdžios žygiai yra labai nužiūrėti. Jie paduoda provokacija.

Suomijos buržuazija yra perdėm reakcinė. Ji ėjo su Hitleriu ir pralaimėjo karą. Ji norėtų atvirai pasiduoti Anglijos ir Amerikos globon, bet kol kas nedrįsta. Iš jos žygių, tačiau, galima spręsti, kad ji turi tam tikrų pasižadėjimų savo kraštą paversti militarine baze. Prie to ruošiamos sąlygos.

Taikos Kongresas

Skaitlinga grupė Jungtinių Valstijų ir Meksikos mokslininkų ir menininkų šaukia Amerikos Kontinentalią Taikos Kongresą rugsėjo 5-10 dienomis. Šaukimą pasirašo trys šimtai žymių visuomenininkų. Kongresas įvyks Meksikos sostinėje Mexico City.

Mūsų valstybės departamentas Taikos Kongresą ne tik pasmerkė, bet jį jau paaukojo Maskvai! Girdi, veikia "Maskvos ranka."

Nevalia žmonėms kalbėti už taiką ir apie taiką. Kai jie kalba už taiką, mūsų valstybės departamentas juos paskelbia "Maskvos agentais". Nevalia jiems susirinkti ir diskutuoti taikos reikalus. Kai susirenka ir diskusuoja, tuojau susilaukia iš valstybės departamento primetimo, kad tai veikia "Maskvos ranka."

Nejaugi Acheson ir kiti Trumano kolegos nė to paprasto dalykėlio nesupranta, kad tokiais nepagrįstais užmetimais šaukiamojo Kongreso nediskredituos?

Šaldytuvai ir Washingtonas

Mūsų šalies sostinė smarkiai purto naujas grafto skandalas. Skandalas paliečia ir prezidento šeimą. Įvelti ne tik jo patarėjai, bet ir kabineto nariai. Prezidente militarinis patarėjas generolas Vaughan paliejo barščius, kai jis išleido pareiškimą. Jis prisipažino, kad jo patarimu ir tarpininkavimu visiškai veltui viena Wisconsin valstijos firma atsiuntė Washington ir padovanojo septynis šaldytuvus, vertės trijų tūkstančių dolerių. Vienas šaldytuvas pateko valdžios išdininkui Snyderiui, kitas pačiai Trumanienei, kiti penki kitiems valdžios šulams. Kas svarbiausia, kad tai buvo tuo laiku, kai šaldytuvų pirkti nebuvo galima, kai iš visų buvo reikalaujama pašaukti karo reikalams ir pamiršti savo asmeniškus patogumus.

Nors generolas Vaughan sako, kad tie šaldytuvai buvo atsiųsti Washington be troškimo už tas dovanas susilaukti gero atlyginimo formoje valdžios kontraktų, bet kur gi surasi tokį kvailį, kuris ta pasaka tikėtų? Kodėl ta kapitalistinė kompanija tokia mielaširdinga pasidarė?

Šio skandalo tyrinėjimas tebeina. Kiek apte Senato Komisijos atradimus bus paskelbta viešai, sunku pasakyti. Labai galimas daiktas, kad bus susitarta praeiti pamiršti ir pradėti gyvenimą iš pradžių.

Kas Ką Rašo ir Sako

GAIDIŠKAS ASAROJIMAS

Tikėsitė, ar ne, bet Keleivio redaktoriai labai artimoje ateityje turės gauti nuo prelado Balkūno visų gtekų atleidimą ir amžiną palaiminimą. Jie iš visų sielos gelmių pravirko apie katalikų bažnyčios bėdas ir vargus. Užpuolė, girdi, komunistai katalikų bažnyčią, pirmoje vietoje dvasininkus ir dabar juos jau baigia sudoroti.

Kad kas nepamanytų, jog mes dalykus perdedame apie Keleivio redaktorių atsivertimą prie katalikiškos dvasios šventos, lai jie patys kalba:

Rytų Europos kraštuose, kurie yra bolševikų okupuoti pavergti, eina tikybos ir ypač šiuo metu katalikų bažnyčios persekiojimas. Ne visose kraštuose lygiai, bet visur, kur tik įsigalėjo rusų imperializmas, tikintieji žmonės kenčia visokių persekiojimų. Šiandien pikčiausias persekiojimas tenka pakelti Vengrijos, Čechoslovakijos ir Rumunijos katalikams.

Prieš tokius bažnyčios persekiojimus turi protestuoti visi žmonės, laisvamaniai dar labiau, negu kas kitas. Nes čia turime reikalą su begėdiškiausiu išsityčiojimu iš tikybių organizacijų ir su visišku sąžinės laisvės paneigimu. (K., rugp. 10 d.)

Kur ir kaip tas "baisus persekiojimas" apsiereiškia? Kur įrodymai? Kur pavyzdžiai?

Keleiviniai peckeliai surado vieną, pasak jų, ryškiausį, aiškiausį ir baisiausį pavyzdį. Neseniai buvo pranešta, kad Čechoslovakijoje vienas kunigėlis tapo pasodintas kalėjiman už nedavimą vienai senai tikinčiai moteriškei sakramentą tik todėl, kad jinai priklausė Komunistų Partijai ir turėjo partijos knygutę. Vadinas, kunigas atsisakė tikinčiai moteriškai patarnauti grynai politiniais sumetimais. Reiškia, kad šis kunigėlis išnaudojo net mirties patalę gulinčios moteriškos išpažintį politinei kovai.

Kiekvienas padorus žmogus, kiekvienas, kuris nors krisleliu tiki sąžinės ir religijos laisve, juk pasmerks kunigą ir pagirs valdžią už

AFL namams komiteto sekretorius Peter Henle buvo nuvykęs į senatini bankiniam reikalams komitetą kalbėti už valdžios paramą kooperatyvams apartamentams. Pasiūlymas yra dalimi biliaus praplėsti federalės valdžios ir veteranų namams statyti programą. Jis taipgi ragino palengvinti teikimą paskolų statybai namų.

jo patupdymą kalėjiman, nes jis begėdiškai paneigė žmogaus sąžinės laisvę. Ne taip samprotauja keleiviniai "bedieviai". Jiems tai reiškia bažnyčios ir tikėjimo persekiojimą.

Idomu štai kas: Komerčinė spauda iš sykio, idėjus tą pranešimą iš Čechoslovakijos, irgi buvo surikus apie komunistų "terorą prieš religiją." Bet tuojau apsidairė ir užsičiaupė. Dabar visiškai to atsitikimo nebekiša pavyzdžių prieš komunistus. Apsidairė ir pamatė, kad bent jau šiame atsitikime komunistai kaip tik įrodė, kad jie neleidžia politiniams šarlatanams, prisidengusiems religine skraiste, niekinti tikinčiųjų teises, juos terorizuoti. Čia kaip tik komunistai pasirodė tikriausiais sąžinės ir tikėjimo laisvės palaikytojais.

Tokio. — Japonijos valdžia paleido dar 11,500 gelžkelinių darbininkų.

Generalis prokuroras, autorius dabartinių ragandųjų prieš užsienio komunistus, kitus progresyvių ir prieš sveturgimius, linksmai sutiko žinia, kad prezidentas Trumanas jį skiria į aukščiausios šalies teisumą. Tačiau unijos ir kitos masinės organizacijos, taipgi visi bešališkos teisdarystės šalininkai asmenys užplukdė Washingtoną protestais prieš Clarko paskyrimą teisėjui.

Jubiliejaus Atžymėjimas

Šiomis dienomis gavome keletą blankų nuo gerų dienraščio Laisvės veikėjų. Nepaisant to, kad užėjo baisūs karščiai, jie visvien dirbo, ėjo, rinko aukas savo dienraščio Jubiliejaus atžymėjimui.

Antanas Kuzmickas, Girardville, Pa., prisiuntė blanką ir \$6.00. Aukavo po \$1: A. Dambauskas, P. Križinauskas, J. Mardosa, A. Kuzmickas, J. Šiurinskas ir M. Kuzmickas.

Nuo V. Ramanausko, Minersville, Pa., gavome \$14.50, ant blankos pažymėta sekamai:

K. Senkus, \$2.
Po \$1: B. Razmin, T. Krasnickas, M. Jurevičius, B. Sausanavičius, Ona Šemberienė, O. ir M. Žiobai, J. Kupčinskas, V. Ramanauskas, M. Paukštaitis.
Po 50c.: J. Stravinskis, Rojus, Simon M. Yelonis, Juozas Medelis, Ch. Šilkaitis, J. Papeckis, P. Potasiūis.

Nuo Charles K. Urban, Hudson, Mass., gavome blanką ir \$30.00. Aukavo:

Lithuanian Citizens Club, \$10.00.
Po \$5.00: ALDLD 103 kuopa, Charles ir Kathrina Urbanai.

Po \$1.00: Anne Markunienė, Thomas Orlauskas, J. Sadauskas, P. Vaitekūnas, A. J. Sikorski, J. Seskauskas, Frank Vaidvilavičius, Michael Kazlauskas, William Vindziulis, Frank Kaulakis.

J. J. Daujotas, E. St. Louis, Ill., prisiuntė \$8 ir pranešė, kad aukavo:

J. J. Daujotas, \$3.
Po \$2: Vincas Gudaitis, Jonas Mikalauskas.
Martinas Gudot, \$1.

P. Slekaitis, Scranton, Pa., prisiuntė \$10. Aukavo: J. ir D. Elinekai, \$5.00.

Po \$2.50: Juozas Bružas ir Chas. Jenušaitis.
Klaidų pataisymas: Pereitą sykį Šlekaitis prisiuntė aukų ir dviejų asmenų pavardės buvo klaidingai pažymėtos. Dabar atitaisome — tai buvo: Juozas Navickas, \$2.50. J. Levanavičius, \$1.00.

Daugiau aukų gavome nuo pavienių:

F. Kazokienė, Jamaica, N. Y.	\$30.00
Juozas Sabaliauskas, Valhalla, N. Y.	10.00
A. A. Buddy, Los Angeles, Calif.	5.00
Julia Gražis, Brooklyn, N. Y.	5.00
A. Globičius, Kearny, N. J.	5.00
D. P. Lekavičius, Pittsburgh, Pa.	5.00
Fr. Klaston, Great Neck, N. Y.	5.00
F. Vitkauskis, Ossining, N. Y.	5.00
B. Sarapienė, Norwood, Mass.	5.00
Ant. Lakickas, Coaldale, Pa.	5.00
F. Obrekas, Millinocket, Me.	3.00
Kazys ir Ona Šilkaičiai, Minersville, Pa.	3.00
Ig. Lisajus, Seymour, Conn.	3.00
A. B. Arlauskas, Maspeth, N. Y.	3.00
B. J. Masiliūnas, Waukegan, Ill.	3.00
L. Žukauskienė, Bethlehem, Pa.	3.00
F. Bloznelis, Catskills, N. Y.	3.00
J. Niaura, Somerville, Mass.	3.00
F. B. Lideikis, Great Neck, N. Y.	3.00
Mrs. T. Urban, Brooklyn, N. Y.	2.00
Anna Prankaitis, Brooklyn, N. Y.	2.00
F. Černiavičius, Maspeth, N. Y.	1.00
W. Salnys, Ozone Park, N. Y.	1.00
Frank Yeščipas, Scranton, Pa.	1.00

Sirdingai dėkojame visiems, kurie taip gražiai parėmė dienraštį ir tiems, kurie puikiai pasidarbavo rinkimė jubiliejinių aukų.

Gavome daugiau laiškų su gerais rezultatais, kūriuos paskelbsime sekamuose numeriuose.

Laisvės Administracija

Lietuvių Kultūros Centras Prašo Paskolų Namu Įren- gimui Dėl Spaustuvės

Lietuvių Namu Bendrovės direktoriai atsišaukia į visus šerinkus ir visus kitus Lietuvių Kultūros Centro remėjus. Jie prašo greitos pagalbos. Atsišaukimas skamba sekamai:

Gerb. Draugai:
Netrukus minėsime dvejų metų sukaktį nuo įkūrimo Lietuvių Kultūros Centro, nupirkimo namo. Galėsime tada pasidžiaugti, kad per trumpą laiką jau yra padaryta nemažai pažangos. Šiuo metu mūsų namo įplaukos jau padengia išlaidas ir dar lieka pinigų pagerinimams ir skolų mažinimui. Tai puiku.

Bet dabar mes turime kitą didelį darbą atlikti. Nusi-tarta pertaisyti viena namo dalis, Gymnasium vadinama, kuri ligi šiol buvo tuščia. Jau susitarta su kontraktatorium, planai padaryti: pirmame aukštyje įtaisyti dienr. "Laisvės" spaustuvei vietą ir administracijai raštinę, antrame aukštyje — redakcijai kambarius ir 200 žmonių salę. Susitarta tai padaryti į tris mėnesius, kad dar šiais metais "Laisvė" galėtų į naują vietą persikelti ir senąjį namą galėtume parduoti.

Kontraktoriui reikės sumokėti už Gymnasium pertaisymą viso \$35,000. Lietuvių Namu Bendrovės direktoriai todėl nutarė kreiptis į visus šios bendrovės šerinkus, kad jie padėtų sukelti minimą pinigų sumą. Direktoriai nuosirdžiai prašo jūsų: 1) pagal savo išgalę paskolinti pinigų Namu Bendrovei, 2) paprašyti savo giminių, pažįstamų, kad ir jie su paskolomis prisidėtų. Kiekviena paskolinta pinigų suma, didelė ar maža, yra Bendrovės garantuojama tam tikru dokumentu ir taipgi metinės 2 nuosimėjų palūkos mokamos.

Maloniai prašome jūsų tuojau ateiti talkon, kad ligi sekamo Bendrovės šerinkų suvažiavimo, kuris įvyks šių metų lapkričio 26 d., galėtume pasidžiaugti gražaus darbo užbaigimu ir kartu paminėti dvejų metų sukaktį nuo mūsų Kultūros Centro įsteigimo.

Prašome paskolas siųsti tuojau, kad dėl trūkumo pinigų darbas nesusitrukdytų. Čekių ar money orderius išrašykite ir siųskite sekamu vardu ir adresu:

Lithuanian Building Corporation, Inc., 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Draugiškai,
LIETUVIŲ NAMO BENDROVĖS DIREKTORIAI:
Motiejus Klimas, prezidentas,
Albert Dobinis, vice-prezidentas
Peter W. Jones, sekretorius-išdininkas

BROOKLYNIEČIAI ATSLIEPĖ SU VIRŠ \$12,000.00

Brooklyniečių Kultūros Centro rėmėjų susirinkime rugpjūčio 12 d. visa eilė draugų pasižadėjo paskolas duoti.

Tame susirinkime dalyvavusi L. Mankienė iš Hartford, Conn., paskolino

.....	\$250.00
Ant rytojaus po to susirinkimo pridavė paskolas:	
Vienas brooklynietis	\$250.00
Julia Shimkus, Brooklyn, N. Y.	100.00
Pasižadėjo paskolinti sekami brooklyniečiai:	
M. Misevičienė	\$1,000.00
F. Waitkus	1,000.00
S. Brusokas	1,000.00
M. Kreivėnienė	1,000.00
Walter Lukman	1,000.00
Jonas Urbonas	500.00
St. Tetenis	500.00
Julia Anskis	500.00
P. Grabauskas	500.00
Brooklynietė	500.00
Jonas Gasinuas	500.00
M. Kalvaitienė	500.00
Ona Višniauskienė	500.00
M. Klimas	500.00
S. Sasna	500.00
Petras Višniauskas	400.00
Geo. Daugela	300.00
A. Balčiūnas	300.00
J. E. Gužas	300.00
Frank Adomaitis	200.00
Olga Reinhardt	150.00
A. Baltrušaitienė	100.00

Dabár laukiame, kad greit jie savo pažadą ištesėtų (tūli jau ištesėjo). Taipgi laukiame ir iš kitų miestų greito atsiliepimo.

CIVILINIŲ TEISIŲ GYNIMUI AUKOS

Dvylikos darbininkų vadų byla tebeina teisme ir galo dar nesimato. Juos gina Civilinių Teisių Kongresas. Išlaidos milžiniškos. Labai ačiū draugams, kurie šį Kongresą paremia aukomis. Per mane tam reikalui paaukojo sekami:

J. Zilinskas, iš New Britain, Conn.	\$5.00
J. Miller, New Haven, Conn.	3.00
Atstretėlis, Windsor Locks, Conn.	10.00
M. Dobinis, Brooklyn, N. Y.	10.00
S. Brusokas, Brooklyn, N. Y.	2.00
Brooklyniečiai	1.00

Be to, per Lilliah Kavaliauskaitę J. Jordan, iš Flushing, N. Y., paaukojo \$10.

Tikiuos, jog ir kiti pažangūs lietuviai paseks šių draugų gražų pavyzdį.

A. B.

Darbo žmogus yra laimingas tada, kada galingas, o galingas tada, kada organizuotas ir apsišvietęs. Ar jau priklauso te darbo žmonių reikalus ginančioje draugijoje? Ar gavote jai naujų narių?

MOTERŲ ŽINIOS

Kas nors iš mums mielų žmonių atidavė gyvybę už laisvę nuo fašizmo. Tačiau ateities laisvę ir taiką priklausys tikrai nuo gyvųjų budrumo. Mobilizuokite žmones taikai užrašymu dienraščio Laisvės!

‘Sukčiauji,’ Jeigu Imi Nedarbo Apdraudą Būdama Vedusi, ar Jei Nedirbi Už Pusdykį

Taip sako jums milijonierių spauda, kalbančioji už visų milijonierių interesus.

Po antrašte, būk nedarbo apdrauda sukčiavimas (chiseling) kainuojąs New Yorko valstijai 25 milijonų dolerių per metus, laikraštis Daily News specifiskai pasirinko to pirmojo atakų šūvio ant bedarbių aukomis moteris.

Raštas pradėtas apie blondinę, kuri būk visai nenorėdama dirbti pasitačius bedarbe, ieškančiam darbininkės-sekretorės bosui veidan nusižiovavusi, panosėje rūkusi ir gumą tampydama teškinusi, padariusi diktante daugybę klaidų, o paskui, kuomet jos nebeprisiėmė darban ir nedarbo apdraudos nedavė, pasisakiusi, kad jinau jau vedusi. Ir protestavusi dėl nedavimo apdraudos.

Ji, girdi, norėjusi nedarbo apdraudos įstaigą „apsukti“, gauti nedarbo apdraudą. Ir tokių (anot jų, sukčių) moterų vien tikta New Yorke esą apie 10 tūkstančių.

Išlenda Yla Iš Maišo

Tačiau, sako toliau tarp moterų „sukčių“ ieškotojų:—

“Daugelis iš tų moterų pernai dirbo pakankamai ilgai, kad būtų teisėtoms gavėjoms nedarbo apdraudos, bet jos dabar yra vedusios ir joms dabar darbo NEBEREIKIA ar jos nenori dirbti (mano pabrakta.—A).

Matote, fabrikantų ir bankierių organas jau pasisavino teisę spręsti, kam iš jūsų „nebereikia“ dirbti. Gavai vyrą ir lai traukia jungą! Tai kas ponams, jeigu jūs planavote abu

dirbti, susidėti šokią tokią atsargėlę „lietingai dienai“, o gal pradžia gyvenimo, kol vaikai bus maži, kad mažus vaikus palikus vienus nereikėtų bėgti dirbti. Gal norėjote susitauptyti pinigų nusipirkti namuką, kaip nors uošviams ar švogeriams nuo sprando nusėsti, neapsunkinti jų gyvenimu jų ankštame bute?

Kartojama Sagų Pasaka

Tie ponai geriau už jus pačias žino, kam jūs dirbate ar „sukčiaujate“, nes toliau rašo:

“Jos griebiasi progos lengvai gauti pašalpą, kad turėtų ekstra pinigų sagoms, gal nusipirkti kailinius, televizijos setą, turėti lūksusinę atostogą, ar įmokėti įnašą už auto.

“Kitos pernai uždirbo gerus pinigus, bet dabar begali rasti darbus, kuriuose bemoka tikta po \$25 ar \$35 per savaitę, nes samdytojai pastumėję algos laipsnius žemyn. Prisiėmus pasirinkti tarp gavimo po \$20 ar \$25 valstijinės nedarbo apdraudos ir tarp darbo tiktai su \$5 ar \$10 daugiau per savaitę, ši grupė apdraudos reikalaujo pasirenska gauti mažesnę sumą ir būti namie, ar važiuoti į byčius.”

Nenori už dyką dirbti, reikia neduoti pašalpos, rašo jie.

Ar Ji Turėtų Dirbti Dykai?

Neturėtų. Originaliame nedarbo apdraudos įstatyme nebuvo įsakyta imti darbą ne savo specialybės, ne su savo išsilavinimo stažui atitinkama alga. Jeigu darbo nesirado tokio, kuriam turi patyrimo, kuriam gali uždirbti žmonišką pragyvenimą, prastesnio darbo, arba nepakankamai apmokamo darbo turėjai teisę neimti ir gauti nedarbo apdraudą.

Prievarta brukimas nu-kapotomis algomis darbų yra reakcininkų išmislas, kaip kad yra ir bandymas vedusias moteris išstumti iš darbų ir sykiu atimti jų teisę gauti nedarbo apdraudą, nes, girdi, joms darbo „nebereikia.”

Kapojimas algų moterims, stūmimas iš darbo vedusių moterų, atiminėjimas nuo jų nedarbo apdraudos ves tiktai prie vieno: — tos pačios atakos ant visų, prie atėmimo teisės dirbti už žmonišką elgas, ar gauti nedarbo apdraudą nesant darbo. Prieš tai turėtų kovoti kiekvienas darbininkas atskirai ir per savo organizacijas. Moterims ypatin-gai reikėtų tuomi susidomėti ir statyti šį klausimą savo organizacijų darbų pirmoje vietoje.

A-a.

ANSONIA, Conn. — Mrs. Draugelis prašoma atsiųsti savo antrąją prisiuntimui seniau užsisakytos formos.

Miss Marge Lucas, narė CIO United Electrical, Radio and Machine Workers Lokalo 735-to, mauto ant pikieto linijos perkaitusias kojas. Ji pikietavo Hertner Electric Co., Clevelande. Maudymosi kostiumas jai pagelbėjo saulės gauti ir pikietė. Būtu buvę kur kas smagiau saulės pasigauti ant Erie ežero kranto, tačiau inijizmas ir per jį apsaugą žmoniškų darbo sąlygų ir duonos — pirmoje vietoje.

PASAKA NE PASAKA

Yra toks Pabalėnų kaimelis— Ten ir ašen kadaise buvau, Tarp raistų susigūžę trobelės, Bažnytėlė ant kalno toliau, Laukas svėrėmis ryškiai gel-tonas, O šalimais dvarelis ir ponas.

Ten gyveno našlė Varkalienė— Trys vaikai ir karvutė žala— Jos lūšna buvo kaime galinė, Du hektarai, asilųjų bala — Štai ir visas jos turtas didžiulis, Kurį laimino ponas dievulis.

Metais eidavo dirbti į dvarą— Sienapiūtė, kūlimas, laukai, Nes bijojo ji pono, kaip maro— Kur gi dingai su trimis vaikais, Jeigu vekselius jis protestuos, Kas tavo, vargšė našlė, užstos.

O sekmadienį ėmė ražančių

Ir skubėjo bažnyčioj suklypt. —Kęskit vargšai ir Kristus kentė!— Šaukė kunigo balsas gilus, O jis pats jokio vargo nematė, Ir bažnyčią juk ponas pastatė!

Nežinia, kaip mes baigtume giesmę, Bet gyvenimas užbaigė ją. Varkalienė aš ranką ištiesiu, Kad pasveikint su diena nauja, Kurioj gimė ir naujas žmogus, Nematytas ligšiol, nuostabus.

Ji stovėjo šiandieną tribūnoj, Suvažiavimas klausėsi jos, — Kolektyvinio ūkio pirmūnės Ir moters čia visų gerbiamos. Galvą žilą pakėlus drąsi, Savo laime ji buvo šviesi! VI. Mozūriūnas.

Šeimininkėms

Šį Skyrių Veda E. V.

PUPELĖS (LIMAS) SU GRYBAIS

Vienas svaras šviežių išlukštenų pupelių puodukas vandens pusė svaro grybų vienas svogūnas pusė žalio pipiro pusė šaukštuko druskos pora šaukštų sviesto.

Užvirink vandenį, supilk pupelės ir virink iki suminkštės.

Paspirgink svogūną ir žalią pipirą svieste, pridėk gerai nuplautus ir supjaustytus grybus ir pakepink keles minutes. Išvirusių pupelių vandenį nusunk ir pupelės pridėk prie grybų. Sumaišyk viską kartu, įpilk šaukštuką lemono sunkos. Prieskonių, kaip tai pipirų atskirai ir per savo organizacijas. Moterims ypatin-gai reikėtų tuomi susidomėti ir statyti šį klausimą savo organizacijų darbų pirmoje vietoje.

Šis valgis yra sotas ir skanus, gali duoti prie bile mėsos, ar ir vieną valgyti.

ORANŽINĖ ŠALTAINĖ

Imk po lygią dalį (6-8 porcijoms užteks po puoduką): oranžių sunkos

išgarinto (evaporated) pieno tirštos grietinės, ir 2 šaukštukus gelatinos 2 trečdalius puoduko cukraus žiupsnytį druskos 3 šaukštus lemono sunkos.

Mėgstant, galima dėti puodukas tarkuoto šviežiaus ar pagruzdinto coconut, taipgi pagal skonį galima dauginti ar mažinti sukry, kiti deda porą šaukštukų tarkuotos oranžių, o dar kiti lemono žievės. Visi tie dalykai nedaro skirtumo pačioje šaltainės pamatinėje sudėtyje, jos pavykime.

Ištirpyk (jei reikia, pakaitink) gelatiną oranžių sunkoje, pridėk kitus prieskonius, cukrų, druską, lemono sunką, pieną. Atšaldyk iki pradės tirštėti. Išplak. Imaišyk palengva gerai išplaktą grietinę ir (jei dėsi) coconut.

Pakankamai išplaktą šaltainę bus puresnė, nors sustingt gali ir visai neplaktai. Padėk šalčiausioje šaldytuvo vietoje. Sustingti trunka keletą valandų.

Lietuvos Valstietės Tarėsi Apie Savo Reikalus ir Apie Laimingą Ateitį

Prieš kelerius metus Lietuvoje moterims susieiti, susirinkti, dar turėti kokius nors savo reikalus nebūvo nei mados. O kartą įvyksiuame ponios Smetonienės vadovaujame suvažiavime viską atliko ponios.

Šiomis dienomis skaitau žinias iš Lietuvos moterų valstiečių suvažiavimo. Atrodo, tarsi būtų sapnas — ta pati Lietuva, tos pačios moterys, tik santvarka nebe ta. Valstietės iš kaimo graudžiai prisimena savo varganą praeitį, gabi atraportuoja dabartį, siūlo atečiai svarbius planus, ir kritikuoja tą, kas, jų manymu, reikalinga kritikuoti.

Moterų valstiečių suvažiavimas, jo darbai, paveikslai, atžymėti Lietuvos spaudos pirmuose puslapiuose. Laikraštis Literatūra ir Menas (pas mus toks būtų skirtas tik Hollywoodui ar Broadway figūrų), greta kitko, apie valstiečių suvažiavimą rašo:

Su nepaprastu pakilimu praėjo pirmasis mūsų respublikos kolektyvinių ūkių valstiečių - moterų suvažiavimas, įvykęs birželio 22-23 dienomis Tarybų Lietuvos sostinėje Vilniuje.

„Suvažiavimo dalyvės, drąsiai stojusios į Lietuvos kaimo pertvarkymą socialistiniais pagrindais, pasidalino savo darbo patyrimu, apžvelgė pirmuosius laimėjimus, numatė tolimesnius kelius, bolševikų partijai ir tarybinei vyriausybei vadovaujant, naujų kolektyvinių ūkių organizavimo ir jau susikūrusių ūkių stiprinimo darbe.

Iš suvažiavimo tribūnos su pasmerkimu nuskambėjo moterų — buvusių samdinių ir mažžemių valstiečių balsas apie gyvenimą buržuaziniiais laikais, kurio našta taip sunkiai vilko tuometinio Lietuvos kaimo moteris. Ta praeitis — tai p. Cvirkos romano „Žemė maitintoja“ veikėjos Taručio žmonos Monikos varginga dalia, tai lietuvių liaudies rašytojos Žemaitės atvaizduota marčios, tamsaus vyro vergės dalia, tai beteisės, užguitos, pažemintos moters dalia.

Užtat su tokiu džiaugsmu moterys sutinka naujuosius laikus, Lenino — Stalino idėjų įgyvendinimo dėka atnešusius Tarybų Lietuvos moterims visas sąlygas mokytis, tobulintis, naudotis lygiomis teisėmis su vyrais, dalyvauti politiniame ir kultūriniame šalies gyvenime...

— Tikrai kolektyviniame ūkyje mes pajutome, kas yra tikroji laimė, — kalbėjo suvažiavime Panevėžio apskrities kolūkio „Pirmyn“ 63 metų amžiaus valstietė drg. Skaudienė. Per trumpą laiką žymiai išaugo šio kolūkio visuomeninis turtas, įsteigtos gyvulinin-

kystės fermos, viršytas sėtojos planas. Pati Skaudienė, nors būdama senyvo amžiaus, šiais metais jau atbuvo nei mados. O kartą įvyksiuame ponios Smetonienės vadovaujame suvažiavime viską atliko ponios. Šiomis dienomis skaitau žinias iš Lietuvos moterų valstiečių suvažiavimo. Atrodo, tarsi būtų sapnas — ta pati Lietuva, tos pačios moterys, tik santvarka nebe ta. Valstietės iš kaimo graudžiai prisimena savo varganą praeitį, gabi atraportuoja dabartį, siūlo atečiai svarbius planus, ir kritikuoja tą, kas, jų manymu, reikalinga kritikuoti.

Kolektyvinių ūkių kūrimasis Lietuvoje prikėlė tūkstančių kaimo moterų politinį sąmoningumą, sužadino jų iniciatyvą, aktyvumą visuomeniniame darbe. Tokios moterys, kaip Šakių apskr. Gelgaudiškio valsčiaus kolūkio pirmininkas drg. Grybiene, Radviliškio apskr. Šeduvos valsčiaus kolūkio „Pirmyn“ grandininkė drg. Malkevičienė, Šakių apskr. Būblėlių valsčiaus kolūkio „Lenino keliu“ valstietė drg. Karpa-

Worcester, Mass

IS MENO MOKYKLOS

Man patinka bendras gyvenimas. Visi valgo kartu, visi miega kartu. Kambarys pilnas mergaičių, vieną vakarą ir mokytoją Birutę Ramoškaitę atvežė ir paguldė. Kareiviškos lovos ir dar be paduškos. Ryta smagiai jautiesi, patenkinta.

Tas bendras gyvenimas suriša visus į vieną šeimą. Visi ir visos gražiai elgiasi, niekas nesididžiuoja, visi lygūs, vienas kita gerbia, ar senas ar jaunas. Visiems smagus gyvenimas.

Tik gaila, kad mokykla, neilgai tęsis. Dar keletas dienų ir jau pasibaigs. Ir vėl visi turės išvažinėti po plačią Ameriką. Lauks kitų metų, kad ir vėl galėtų mokytis, kad pasiekus aukštesnį žinojimą meno srityje.

O mūsų Mildred Stensler, mokyklos vedėja, visais rūpinasi, visus prižiūri. Tai nepaprastai veikli ir gera jauna draugė.

Tik gaila, kad ne iš visų lietuvių kolonijų turime mokykloje mokinių.

Eva Simans.

Montello, Mass.

Liuosybės Choro komitetas surengė draugišką parą dėl vasarinės meno mokyklos. Parengimas atsibuvo rugpjūčio 6 d., Lietuvių Tautiško Namų Parke. Vietinės progresyviškos publikos buvo arti šimto. Visi gražiai praleido laiką su draugiškais pasikalbėjimais ir dainomis. Rožė Wallen aukavo sūrį, kurį išleido ant tikiety. Draugai Skirmontai aukavo \$1, Krausauskienė iš Norwood \$1. Choras išrinko mokinę dėl vasarinės mokyklos Aldona Wallen, kuri gavo ir dovanų nuo E. Steponauskienės. Nuo parengimo liks nemažai pelno.

3 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Treč., Rugs. 17, 1949

vičienė ir šimtai kitų, pačios kuo aktyviausiai dalyvavo šių kolūkių organizavime ir toliau sėkmingai prisideda prie jų tolimesnio ūkinio ir organizacinio stiprinimo. Aktyviausios ir sąmoningiausios socialistinio mūsų kaimo moterys, kaip Jurbarko apskr. Jurbarko valsčiaus kolūkio pirmininkas drg. Urbanavičienė, Zarasų apskr. Dusetų valsčiaus agitatorė drg. Arulienė, priimtos į šlovingosios bolševikų partijos eiles. Vien tik Kretingos apskrityje per trumpą laiką į VKP(b) eiles priimta 41 moteris-aktyvistė. Tai liudija apie nepaprastą naujos, kolektyvinio kaimo moteris politinį sąmonėjimą, jos pasiryžimą kartu su visa tarybine liaudimi visapusiškai prisidėti prie gamtino kaimo pertvarkymo socialistiniais pagrindais.

Tą naują moterį, sąmoningą kovotoją už komunizmą, pastebi ir gerbia visa tarybinė liaudis, jos pasiaukojantis darbas susilaukia aukščiausio įvertinimo. Šiandien Tarybų Lietuvoje jau yra šimtai Motinių didvyrių, moterų — socialistinio darbo pirmūnių, tarybinės vyriausybės apdovanojimų ordiniais, medaliais, pasižymėjimo ženklais...

Aldona sako, šiemet, sugrįžus iš mokyklos, išduos chorui geresnį raportą, negu pernai. Sako, žėdną dieną užsirašysiu iš veikimo.

Laisvės administratorius d. Frank ir Nastazija Buknaitė praleido vakacijas Montelloj pas seserį Evą Kavolienę. Pakvėpavo biskį tyresniu oru, papasakojo apie didmiestį New Yorką ir Brooklyną, kaip ten žmonės kenčia karščius, atrodo nusiminę, mažai šneka. Zolynas.

New York. — Žydų organizacijos reikalauja, kad Amerikos Senatas ištirtų, ar amerikoniškai kalti dėl to, kad naciška policija šaudė žydus Munchėje.

Today's Pattern

Užsakymą, su 25 centais ir pažymėjimu formos numerio ir dydžio, siųskite: Pattern Dept., 427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.

Zvaigždutė (taip Hollywoodo aukso karalystės savininkai vadina merginas, iš kurių vaidybos ir išgarsinimo tikisi pasidaryti daugiausia pinigų) Gloria Grahame pasirodusi nerti vandenin rezorte prie Palm Springs, Cal. Zvaigždė ar ne—karštomis dienomis vis viena karšta.

GRYNOS SAŽINĖS ŽMONĖS

Parašė P. VERSIGORA

Vertė N. ZIBERTAITE

5-26-49

-64-

(Tas)

Apysaka man neišėjo, bet per dvejus saka man neišėjo, bet užtat per dvejus su puse partizaninio gyvenimo metų aš dažnai susidurdavau su panašiais įvykiais. Kartais jie būdavo rajoninio, kartais apygardinio masto. Žmonės nesuprasdavo, kad priešą reikia mušti ne tame rajone, kur nori Ivanas Ivanovičius tik todėl, kad jis yra ten aukščiausias viršininkas, o ten, kur priešui galima smogti kuo sėkmingiau, su mažiausiais nuostoliais sau ir su didžiausiais jam. Ir dažnai susidurdamas su tokiais rajoninio masto strategais, o kartais net būdamas priverstas pildyti, ach, anaiptol ne išmintingus jų planus, aš visuomet atsimindavau dalinio vadą, kuris pastatė šarvumušį prie savo trobos, o pats žuvo atvirame lauke, nudėtas vokiečių tanko sviedinio.

Kazkas panašu darėsi ir dabar su Kovpako daliniu. Dalinio mašina slinko į vakarus, varoma plieninės vadų valios spyruoklės, o beinančios lėkė telegramos, įsakymai.

Taigi, likimo valia ties Brestu ir Varšuva mums buvo lemta pabuvoti tik po metų laiko. O dabar, keturiasdešimt trečiųjų metų vasario mėnesį, Rudniovą, išsėdėjęs ties žemėlapiu daugelį valandų, tarė mums su Bazima.

— Teks staigiai pasukti į pietus.

— Vėl forsuoti Pripetę? — paklausė Bazima.

— Ir vėl! Oi, ir įkūrėjo man tasai upokšnis. Versigora, parinkti tokią vietą, kur krantai sniegu užpustyti. Kad man netektų matyti tos prakeiktos Pripetės su pripečiukais.

Išpildyti vado norą man buvo nesunku. Per visą sausį ir vasario pradžioje laikėsi šalčiai, ir jie vis dėlto suspadė nepaklusnią upę lediniu apdangalu, o pūgos užpustė krantus ir paslėpė po balta marška jos nuogą, šaltą, negyva kūną. Atrodė, gamta tiečia darbavosi, kad paslėptų savo supuvėle dukrą nuo iširdusio Kovpako akių. Be kelio vadovų, žvalgybos bei mūsų su Bazima ir Voicechovičium, dalinį niekas ir nežinojo, kad mes kokius dvidešimt penkis kilometrus į rytus nuo Pinsko persikėlėme per Pripetę trečią kartą.

Nuo tos nakties mes staigiai pasukome į pietus.

XVI

Į pietus mes traukėme greitai. Dviem žygiams nužygiavome apie devyniasdešimt kilometrų ir, galutinai suklaidinę keletą sekantių paskui mus priešų batalionų, atitrūkome nuo tos uodegos. Didelių kautynių taip ir nebuvo. Užtat buvo daug žvalgų susirėmimų, užuolindų susidūrimų bei kautynių su priešų avantgardais. Susidūrimai tvykerėdavo žaibo greitumu ir smarkiai išnovydavo vokiečių kariuomenę. Užtvaros, žerūsios, dešimt penkiolika minučių ugnies liūtį, pasitraukdavo, sumėtydamos pėdsakus. Iki atvykstant stambioms vokiečių jėgoms partizanai jau suspėdavo išsislapyti, o vokiečiai, klimpdami iki kaklo sniege, puldavo grandinėmis tuščius gojelių bei miškų pakraščius. Žodžiu, priešas visur užkliūdavo už partizanų, tačiau pats jų surasti niekur negalėdavo. Žiema — stipri, parąma, bet įgudusioms rankoms. Pasitaikydavo kautynių, forsuojant geležinkelius. Laikotarpy nuo vasario 2 iki 8 dienos, mes sunaikinome šešis ešelonus, įskaitant ir du traukinius, sutriuškintus Pavlovskio.

Dvi dienas žygiavę, mes pasiekėme Rovno srities rajoninį centrą — Vladimirą, kur stovėjo stipri policijos, žandarmerijos bei „kazokėlių“ įgula. Nelaikydami Vladimirco svarbiu punktu, kurio paėmimas būtų vertas nors vieno lašo mūsų kraujo, mes nusprendėme apsišioti apie dvyliką kilometrų nuo jo. Stovyklavimui pasirinkome tirštai gyvenamą vietovę — Stepan-Gorodoką.

Didžiausia žmonių gyvybių ekonomija — viena svarbių komisaro Rudniovo taktikos ypatybių. Niekada jis neidavo į kautynes, gal būtų, ir efektingas, viliojantis, tačiau reikalaujantis neišvengiamų nuostolių, dar nepateisinamų, be to, tikrais rezultatais. Tasai žmogus mūsų draugų kraujo kainą visada matavo

aukštuosiu valstybinės naudos matu. Suprasdamas, kad kariauti be kraujo vis dėlto negalima, jis naktimis budėdavo štabo trobose, žyginame dviračiame vežime ar rogėse, apgalvodamas, apsvaistydamas įvairiausius variantus bei ėjimus, siekdamas, kad mūsų kraujo kaina būtų kuo aukščiausia.

Mes ūmai įsiveržėme į tą kraštą iš šiaurės vakarų. Čia dar niekad nėra buvę partizanų. Gandai apie mus atėdavo gruodžio mėnesį, bet tada mes darbavomės rytuose, ir „Sarnų kryžiaus“ atgarsiai jaudindavo vietinius valdžios organus, policiją. Tačiau vokiečiai nežinojo partizanų laukę iš rytų. Todėl juo labiau nelauktas buvo mūsų pasirodymas iš priešingos pusės. Jis vietiniuose valdžios organuose sukėlė paniką. Todėl suprantama, kad nedidelės žandarmų bei policijos grupės arba išbėgiojo arba buvo mūsų paimamos netikėtai. Belaisvių pilna, daug ir naujokų atvykdavo į dalinį. „Apsuptieji,“ įstrigę dėl sužeidimų, silpnadvasiškumo ar nemokėjimo orientuotis, bėgusieji iš nelaisvės ir likusieji priėmimo punktuose — visi ėjo pas mus.

Darbo buvo iki kaklo. Visą tą vadovybės darbo dalį Kovpakas ir Rudniovą užkrovė man. Daugelį paimtų nelaisvėn policininkų negalima buvo paleisti laisvėn, o tuo labiau imti su savimi. Jų mirties reikalavo vietiniai gyventojai, bijodami, kad, mums išvykus, jie su dar didesniu įniršiu ims keršyti beginkliams žmonėms. Daugelis stojačių į partizanų pasąsaudyti išdavikus, kadangi, mums palikus juos gyvus, naujųjų partizanų šeimos supsiąsi kartuvėse.

Atsimenu, Rudniovą, pasirašinėdamas kartą apklausėjamų protokolus ir kaltinamuosius sprendimus tokiais publiškai, pasakė man:

— Ranka nusilpo. Nebegaliu daugiau. Žinau ką, — mes tavimi pasitikime. Nebeneš daugiau man tų bylių. Spręski pats. O jei jau kas nors pasitaikytų labai supainiota ar sudėtinga, tada duoki man ar vadui.

Kovpakas sutiko su komisaro nuomone.

Tasai nutarimas užkrovė man didelio atsakingumo našą. Jis pareikalavo iš manęs daugelio valandų sunkaus galvavimo. Prisipažįstu, tokiam darbui viso savo ankstyvesnio gyvenimo aš nebuvau paruoštas.

O, gal būtų, tai ir geriau? Kada nors aš papasakosiu apie tą darbą plačiau. Valyti žemę nuo visokio šlamšto visada yra nelengva. Dabar aš žinau vieną: įprastinio tipo tarydotas negalėtų susidoroti su tokiu darbu. Jis reikalavo atšrios akies ir svarbiausia, mokėjimo pažinti žmones. Aš kirtau mišką, lėkė skiedros, bet mano sąžinė prieš liaudį yra švari. Vienintelis matas buvo: ką esi nuveikęs ir kuo galėsi padėti tu, piliet, didelėje liaudies nelaimėje, ir koksi yra tavo laivo kelias toje žmogaus bandymo, bei kančių jūroje? Ne žodžiais, bet darbais atsakyk man į tą klausimą. Aš turiu teisę, turiu galią tavęs to klausiti, nes aš esu savo liaudies karys, o nugalioji liaudis, kurios kariai mažiausiai gali patys savęs. Taip mokė karvedys Suvorovas. Ir mes nesigailėjome savęs, draugai!

Tuo pačiu metu ten pat, Stepan-Gorodoke, vadovybė pavedė man filtruoti, tikrinti ir priimti į dalinį naujus partizanus. Tasai darbas mane dar labiau sustartino su Bazima, stabistais. Vasia Voicechovičium, Semionu Tutučenka; su žvalgais: Berežnojum, Čerionuškinu, Chapka ir Kašickiu. Be jų aš nebūčiau galėjęs tinkamai jo atlikti. Bet atsakingas vis dėlto tebuvau vienas aš.

Stepan-Gorodokas — dabar didelis kaimas vidury šimtamečių miškų, smulkių upokšnių, miško čiurkšlių ir pelkių. Gal būtų, senais laikais — totorių antplūdžio ar kazokų laisvės kovų su lenkų ponais metais — jis buvo tvirtovė, atramos taškas, centras, kuriame žmonės gynėsi nuo priešų. Dabar gi, palikęs nuosąly nuo geležinkelio ir plentų, jis virto paprastu Paliesės kaimu.

(Bus daugiau)

JACK LONDON

Negi Jis Juos Sutvėrė

(Tas)

—Mano širdis... leisk mane... tu būsi mano mirtis,— žiopčiojo jis.

Ranka stipriai bloškė jį į fotelį ir paleido.

Laikrodis ant židinio garšiai tikėjo. Džordžas pasižiūrėjo į jį ir į Meri. Ji buvo atsirėmusi į stalą ir negalėjo nuslėpti savo drėbėjimo. Brolio pirštų prisilietimas prie jo rankos paliko jam nemalonų įspūdį. Visai nejučiomis jis patrynė ranką į švarką. Laikrodis tikėjo tylumoje. Džordžui atrodė, kad kambaryje aidu atsiliepė jo balsas. Jam atrodė, kad jis girdi save tebekalbant.

—Aš važiuosiu, — tarė iš fotelio.

Tai buvo silpnas ir sukrėstas balsas, o taip pat silpnas ir sukrėstas buvo tas vyriškis, kuris kėlėsi iš fotelio. Jis žengė durų link.

—Kur eini? — paklausė Džordžas.

—Lagaminas, — buvo atsakymas. — Meri vėliau atsiųs skryniją, aš sugrįšiu po minutės.

Durys užsidarė už jo. Po valandėlės, pagautas staigaus įtarimo, Džordžas atidarė duris. Jis apsidairė. Jo brolio stovėjo prie indaujos ir vienoje rankoje laikė grafiną, o kitoje buvo užvertęs viski stiklinę prie lūpų.

Alas pro stiklinę pamatė, jog jis sekamas. Tat sukėlė jame baime. Jis paskubomis mėgino dar kartą prisipilti stiklinę ir pakelti ją prie lūpų, bet stiklinę ir grafiną, ištrenkti iš jo rankų, sutrupejo ant grindų. Jis suniurzgė. Tai buvo panašu į laukinio žvėries urzgimą. Bet ranka, įsikibus į jo pečius, sutramdė ir išgąsdino jį. Jį vilkte nuvilko prie durų.

—Lagaminas, — sušvokštė jis. — Jis yra ten... Aname kambaryje. Leisk man paimti jį.

—Kur yra raktas? — paklausė brolis, atnešęs lagaminą.

—Jis neužrakintas.

Lagaminas tuoj pat buvo atidarytas, ir Džordžo ranka pradėjo raustis jo viduje. Iš vieno kampo jis ištraukė viski butelį, o iš kito ploškėją bonką. Jis užtrenkė lagaminą.

—Eime, —tarė jis. —Jei mes nepateksime į tramvajų, tai pavėluosime į traukinį. Jis išėjo į prieškambarį, palikdamas Alą su žmona. „Tai panašu į laidotuves,“ galvojo Džordžas laukdamas.

Jo brolio švarkas užsikabinė už durų rankenos, ir, jiems uždarant duris, jų ausis pasiekė pirmieji Meri kukčiojimai. Džordžo lūpos, kai jis lipo laiptais žemyn, buvo kietai sučiautos. Vienoje rankoje jis nešė lagaminą, kita laikė brolių už rankos.

Dar nepriejus gatvės kampo, Džordžas išgirdo tramvajų už vieno kvartalo ir paraginavo savo brolių. Alas sunkiai kvėpavo. Jo kojos vilkosi ir klupo, ir jis atsiliko.

—Tu esi tikras velnio brolis, —prašvokštė Alas.

Vietoje atsakymo jam piktai timpltelėjo ranką. Tai priminė jam vaikystę, kai jį ragindavo koksai nors piktas suaugęs žmogus. Ir, kaip vaikui, jam reikėjo padėti užlipti ant tramvajaus laiptelio. Jis sudribo į šoninį suola, švokšdamas ir prakaituodamas, bejėgis ir visai išvargęs. Jis stebėjo Džordžo akis, kai šis jį visą apžiūrėjo.

—Tu esi tikras velnio brolis, —pareiškė Džordžas, baigęs savo apžiūrėjimą.

Ašaros pasirodė Al akys. —Čia kalti mano viduriai, —tarė jis, lyg gailėdamasis savęs.

—Aš nesistebiu, —buvo at-

sakymas. — Išdegęs, lyg vulkano krateris. Tasai karštis neatsitiktinis.

Po to jie daugiau nebekalbėjo. Kai jie atvažiavo iki persėdimo vietos, Džordžas staiga pagyvėjo. Jis nusišypsojo. Anksčiau jis žiūrėjo nieko nematančiu žvilgsniu į pro šalį prabėgusius namus, ir jo širdį buvo apėmęs gilus skausmas. Jis padėjo savo broliui išlipti ir apsidairė kryžminėje gatvėje. Tramvajaus, kurio jiems reikėjo, dar nebuvo matyti.

Alo akys žvilgėjo į prie kampo esančią konditerinių gaminių krautuvę ir restoraną kitoje gatvės pusėje. Stai ga jis ėmė nerimauti. Jo rankos pačios judėjo, ir jis godžiū žvilgsniu spoksojo į anapus gatvės esančias duris, kurios jam bežiūrint atsidarė ir įleido laimingą maldininką. Tą pačią akimirką jis pamatė baltąšvarkį baro pardavėją, stovintį prieš eilę išrinkuotų bokalų. Visiškai nesamoningai jis žengė skersai gatvės.

—Palauk! —tarė Džordžas, sulaikydamas jį už rankos.

—Aš noriu truputį viski, —tarė jis.

—Tu jau gėrei.

—Tai buvo prieš daugelį valandų. Tu leisk man, Džordžai, truputį išgerti. Tai paskutinė diena. Nevaržyk mane, kol mes ten nuyksime, —dievas žino, kad greit jau bus gana.

Džordžas beviltiškai pažvelgė į gatvę. Tramvajus jau buvo matyti.

—Nėr laiko gerti, —tarė jis.

—Aš nenoriu gerti. Aš tenoriu butelio, —prašė Alas pataikaujančiu balsu. —Leisk, Džordžai. Tai jau bus pats paskutinis, tikrai paskutinis!

—Ne! —Atsakymas buvo toks galutinis, kokį tik galėjo išreikšti plonos Džordžo lūpos.

Alas žiūrėjo į besiatinančią tramvajų. Jis staiga atsėdo ant šaligatvio krašto.

—Kas yra? —paklausė susijaudinęs brolis.

—Nieko, aš noriu truputį viski. Čia kalti mano viduriai.

—Na, eime, stokis!

Džordžas ištiesė ranką, bet brolio nepasiekė, nes tasai, nekrepdamas dėmesio į purvą ir smalsius praieivių žvilgsnius, ištiesė visą ilgį ant šaligatvio. Tramvajus jau skambino savo varpeliu prie artimiausios sankryžos.

—Tu nespėsi, —vyptelėjo Alas nuo šaligatvio. —Ir tai bus tavo kaltė!

Džordžas stipriai sugniaužė kumštis.

—Už du centus aš gerai tave apkalčiau.

—Ir pavėluotum į tramvajų —skambėjo triumfuojantis atsakymas nuo šaligatvio. Džordžas pažvelgė į tramvajų. Jis jau buvo pusiaukelėje. Jis pažiūrėjo į laikrodį ir sekundę pagalvojo.

—Gerai, —tarė jis. —Aš atnešiu. Bet tu eik prie tramvajaus. Jeigu pavėluos, aš sudaužysiu tą butelį į tavo galvą.

Jis nėrė per gatvę į restoraną. Tramvajus privažiavo ir sustojo. Išlipantių keleivių nebuvo. Alas užšliaužė laipteliais ir atsėdė. Jis nusišypsojo, kai konduktorius pasiskambino varpeliu, ir tramvajus pajudėjo. Spyruoklinės restoranų durys atsidarė. Rankoje nutvėręs lagaminą ir vienos paintės viski bonką, Džordžas leidosi vytis. Konduktorius laikė ranką prie varpelio virvės ir laukė, ar nereikės sustabdyti. Bet to nereikėjo. Džordžas lengvai įšoko ir atsėdė šalia savo brolio, paduodamas jam bonką.

Gerai Trumano demokratų administracijos priešininkai republikonai senatoriai Arthur Vandenberg iš Michigano ir John Foster Dulles iš New Yorko sakosi ne pilnai pritarę duoti prezidentui Trumanui visą galią ir visus jo pageidaujamus fondus ginklavimui „savo draugu.“ Tais „draugais“ yra Graikijos fašistai ir kitos reakcinės valdžios, kurios be amerikiečių dolerių nuvirtų nuo sostų trumpu laiku, kaip lepis nuo koto. Ne dėl to, kad tie senatoriai nepritarė gelbėjimui reakcininkų, bet dėl to, kad ne jie bus tais davėjais, taipgi dėl to, kad jie mato, jog tas tų „draugu“ nebeišgelbės nuo liaudies valios.

—Galėjai nupirkti kvortą, —priešištaudamas tarė Alas. Jis ištraukė kišeniniu trauktuku kamštį ir pakėlė bonką. —Aš esu nesveikas... mano viduriai, —paaiškino jis, pasiteisindamas, priešais sėdinčiam bendrakeleiviui.

Traukinyje jie sėdėjo rūkomajame vagonė. Džordžas jautė, kad visa tai buvo neišvengiama. Be to, jo širdis suminkštėjo, nes jie spėjo į traukinį. Jis pajuto daugiau švelnumo broliui ir kaltino save bereikalingu šiurkštumu.

Jis stengėsi susitaikinti, kalbėdamas apie jų motiną, seseris, apie įvairias smulkmenas ir šeimos reikalus. Bet Alas buvo niūrus ir atsidėjęs gėrė iš bonkos. Po valandėlės jo burna ištįso, paakiai pabrinko, ir veido raumenys suglebo.

—Čia kalti mano viduriai, —tarė jis, ištuštinęs bonką, ir numetė ją po suolu, bet staidas surimtėjęs jo brolio veidas atėmė jam norą toliau pasiaiškinti.

(Daugiau bus)

So. Boston, Mass.
Amerikos Liet. Piliečių Kliubo

PIKNIKAS

Ivyks Sekmadienį

AUGUST 21 RUGPIŪČIO

Lietuvių Tautiškam Pušyne

Montello, Mass., (prie Keswick Rd.)

Busas išvažiuos nuo 318 Broadway,
So. Bostone, kaip 12:30 min. dieną.

Programas susidės iš:
Broadway Kvartetas — Gros Orkestrai.
Skanūs užkandžiai prie šalto alaus.

Kviečia visus KOMITETAS.

DETROIT, MICH.

Prašome Visų Įsitęmyti, Kad —

SPAUDOS PIKNIKAS

Ivyks Sekmadienį

RUGP. 28 AUGUST

Pradžią 12 val. dieną

BEECHNUT PARK

Gera muzika šokiams ir daug visokių pamarginių.
Dalyvaukite visi, paremkite savo spaudą.

Šį pikniką rengia ir jus kviečia jame dalyvauti
Detroito Draugijų Sąjūdis.

4 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)— Treč., Rugp. 17, 1949

NEW HAVEN, CONN.

Dievo paukšteliai nečiluba, bet zirzgia. Būdami Vokietijoje, Austrijoje bei kitur, rašydavo, maldaudavo pas savo gimines, gyvenančius Amerikoje, kad tik juos parsikviestų į Ameriką. Rašydavo laiškus, rodos, ne rašalu, bet asaromis, persistatydavo gimimės kankiniais ir sakė, kad atvažiuo į Ameriką dirbs ir bus geri.

O čia visokie iš tautininkų, klerikų ir menševikų lagerio lyderiukai siuntinėjo laiškus lietuviams, kurių tik antrašą kur sugriebė, ragindami daryti afideivitus ir trauktis dievo paukštelius į Ameriką.

Vadukai varydavo propagandą žodžiu, per laiškus ir per lietuvišką kryžikišką spaudą. Parsikvieskite DP, nes antraip papuls pas bolševikus. Tautininkai, parapijonai, menševikai traukė DP į Ameriką, manydami daug gero padarys ir išgelbės juos nuo bolševikiškos "arapul-ties."

Susilaukė visų 3-jų srovų

žmonės daug svečių. Dabar nėra nei vienos šeimos, pas kuriuos nebūtų dievo paukštelio. Ir visi nerimauja, skundžiasi savaisiais išdykūnais ponais, kad nenori ponai, ponios ir panelės eiti į darbą, nes jie ponai ir dar koki!

Viena šeima New Havene tai jau bagočiausia ant dievo paukštelio. Parsikvietė net 18-ka. Sakydavo ponai Dočkienė, "kad ir ant padal-gų suguldysiu, bet išgelbėsiu juos nuo bolševikų." Na, ir išgelbėjo. Privažiavo pilna Dočkų stuba, nesutelpa visi —tikra vaina tarpe jų. Vaidijasi, nei vienas darbo dirbti nenori ir nemano dirbti. Sa-ko j tuos kurie juos parsikvietė: "Jeigu neturėjai ga-na pinigų ir kambarių, tai velniams mus kvietei?!" Kei-kia savusius, keikia Ameri-ką, keikia bolševikus ir ant galo patys save, kodėl toki jie "nelaimingi," kad reikia eiti drabą susirasti, ką jie vadina prasčiausiu gyvenime

dalyku. Bet, paukšteliai, anksčiau ar vėliau turėsite duoną pelnytis iš savo kaktos prakaito. Nesmarkaukite per daug!

Pas mus dabar visus palietė bedarbė; didelė naujiena, jeigu dar kuris žmogus dirba. Na, o ką darys su tais paukšteliais tie, kurie jų parsikvietė ir patys jau nedirba, taip, kaip ir paukšteliai. Padėtis sunki ir kuo toliau, tuo blogiau, nes bedarbė di-dėja.

DP būtų grįžę į Lietuvą tuojau po karo, bet ten pat atsirado vadų barakuose ir pradėjo demoralizuoti visus, kurie tik panorėjo grįžti į Lietuvą. Vadukams ir viso-kiams komitetininkams pavy-ko daug sulaikyti, kad pasi-liktų barakuose. Taip pasa-koja dabar tūli DP ir gai-lisi, kad paklausė visokių fa-šistų agitatorių, ne tik ten barakuose, bet ir čia, Ameri-koj, kurie varė propagandą per fašistinius laikraščius, kad negrįžti į Lietuvą. Tuos laikraščius į barakus iš Ame-rikos už dyką siuntė, taip pri-pažįsta dabartiniai pribuvė-liai svečiai.

Valstiečio Duktė.

Detroit, Mich.

KELIAI, KURIE VEDA
Į CIVIL RIGHTS PIKNIKĄ

Kaip jau skaitytojai žino, Civilių Teisių Kongresas ren-gia pikniką rugpjūčio (Aug.) 21 dieną, Budkas Picnic Grounds. Bet daugeliui kyla klausimas, kokiais keliais ten nuvažiuoti?

Nepaisant, kokį kelią neim-site, važiuojant į šiaurę, ar tai Livernois ir visus kitus ke-lius ir rytus nuo Livernois, bet nepravažiuokite 14 mylios ke-lio; nes tai paskutinis kelias, kuris, važiuojant į rytus, per-kerta Schoenherr Road.

Schoenherr Rd. prasideda prie 6 mylios kelio arti Gra-tiot. Schoenherr keliu reikia važiuoti iki pervažiuosite 14 mylios kelią ir pravažiavus biskį daugiau negu pusę my-lios už 14 m., prasidės po-dešinei Moravian Drive ke-lias, į kurį pasukę link Mt. Clements, važiuokite iki pa-matysite Budkas Picnic Grounds.

Pradedant su 14 mylia bus išdėtos kelio rodyklės iki pat pikniko vietos.

Nepamirškite paimti ir savo frentų.

C. R. C.

Atlanta, Ga. — Suimtas artistas Dust. Young kaip plėšikų vadas.

J.J. Kaskiaucius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
Humboldt 2-7964

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker
231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.,
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves.
Koplyčias suteikiami nemokamai
visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriat:
F. W. Shalins—J. B. Shalins
TEL. Virginia 7-4499.

"Nesuprantu, kam čia tos kalbos apie stolką namų!"

Lowell, Mass.

Dideli Karščiai Svilina;
Piknikų Sezonas;
Vėliau Kitokie Parengimai

Vietinė spauda praneša, jog šie 1949 m. pasižymi, kaip rekordiniai karščiausio metai. Siekia net virš 100 laipsnių karščio.

Sakoma, kad praecties isto-rijoje — imant visą šimtme-tį — visai nėra užrekorduota tokių svilinančių karščių, ko-kius šios apylinkės žmonės pergyvena bėgyje šios vasaros trijų mėnesių, pradedant su beliečiu birželiu ir besitęsiant su didele sausra ir nepaprastu karščiu iki šiai dienai, rug-pjūčio 11, kuomet rašau šiuos žodžius.

Bet ve, dabar berašant, apysmarkiai sudrozė perkū-nas ir pasekmėje — smarkus pirmutinis šios vasaros lietus.

Ar nuo šios dienos pasi-keis oras, sunku pasakyti. Negalima pasitikėti ir laikra-ščių bei oro (radio) bangomis pranašystėmis, nes tankiausia tos pranašystės ant juokų iš-eina.

Sakoma, kad sproginiai atominių bombų ant tiek su-krėtė žemės paviršį ir žemu-tinę atmosferą, jog ir jau-triausiems oro mieravimo in-strumentams nebepavyksta teisingai užrekorduoti.

Kiek tame yra tiesos, nesi-imu spresti, tik ant savo kai-lio tankiai jaučiu giedrą ir didelį karštį, kuomet sako, kad turi būti griausmai ir šturmingas lietus. Bet ant ko tu čia rūgosi. Gamta veikia savaip ir betvarkiai.

★
Nežiūrint, kaip karščiai kankina žmones, bet mūsų judėjimas nepaliaujančiai tu-ri iirtis pirmyn. Nežiūrint, kas neblaškys mūsų pirmyn-žangos laivą, ar karščių, ar šalčių bangos, plieno kietumu tiksliai siekiamės didesnės ir didesnės pažangos. Tai tiks-las tų žmonių, kurie turi vil-tį ir turi skaidrią ateitį.

★
Dabar piknikų sezonas. Tos kolonijos, kurios turi patogū-mus piknikams rengti, jau net po keletą piknikų surengė šiais metais, ir nei vienas iš jų šioje apylinkėje nebuvo sulytas. Reikiama, gerai pavy-ko naudingiems tikslams pa-remti parengimai.

Pas mus kitaip. Mes neturi-me nuosavo parko ir todėl tu-rėjome praleisti veltui didžiąją dalį vasaros, kol susiradome naują vietą išvažiuojams. Taigi dabar ir mes rengiame Lietuvių Literatūros Draugi-jos 44-tos kuopos pirmuti-nį šių metų pikniką šį sek-madienį, rugpjūčio (August) 21 dieną.

Piknikas įvyks pas Ph. Ba-gočių, Collinsville, Mass.,

apie pusketvirtos mylios nuo Lowellio. Iš Lowellio reikia laikytis Lakeview Avenue iki davažiuosite prie pat dirbtu-vės Collinsville Mill. Dabar sukite po dešinei ir važiuokite iki Philip Bagočiaus namų. Po kairės pusei matysite pik-niko iškabą. Tai yra netoli nuo didžiojo kelio ir dirbtu-vės.

Šis piknikas yra rengiamas bendrai su IWO rusų kuopa. Tokie bendri piknikai visuomet esti pasekmingi ir gana įvairūs. Rusai yra puikūs dainininkai ir piknikuose jie sudaro didelį smagumą gra-žiu dainavimu.

Na, lietuvių irgi neblogi "rėksniai" ir veikiausiai pasi-ruošė neatsilikti dainų pro-gramoje. Taigi turėsimė vėl bendrą pikniką, o tame pik-nike šaunios muzikos, gražių dainų ir puikių svečių, kas bendrai rengėjams duos džiuginančių pasekmių. Bet apie pasekmes, ar jos bus geros, ar blogos, parašysiu po pik-niko.

★
Nebedaug Beturime Laiko

Galima sakyti, belieka tik vienas mėnuo piknikų sezono. Dar vienas-kitas šen-ten išva-žiavimas, ir bus baigta su vasara.

Jau labai laikas planuoti rudeniniai parengimai svetai-tėse. Pas mus pasilieka tie patys reikalai, kuriuos re-miame vasariniais parengi-mais ir juos turėsime dar dau-giau remti žieminiiais paren-gimais. Du dalykai šiandieną svarbiausi: civilių teisių gynimas ir dienraščio jubile-jaus — 30 metų sukakties — pasitikimas ir sveikinimas.

J. M. Karsonas.

PRANEŠIMAI

HAMTRAMCK, MICH.
LDS 188 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, Aug. 21 d., 11-tą val. ryto, 3014 Yernans. Malonėkite vi-si nariai būti laiku, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir sykiu tu-rėsime nominuoti Centro Valdąbą 1950 metams. — Sekr.
(186-187)

DETROIT, MICH.

Svarbus pranešimas visiems spau-dos pikniko darbininkams! Kat-rie esate apsiėmę dirbti spaudos pik-nike rugp. (Aug.) 28-tą, būtinai da-lyvaukite visų spaudos pikniko dar-bininkų susirinkime penktadienį, rugp. (Aug.) 19-tą, 7-tą valandą vakare, Draugijų svetainėje, 4097 Porter St. Čia turėsime daug svar-bių reikalų aptarti, kad tinkamai prisirengti su maistu piknikui ir bendrai visam aptarnavimui pikni-ko.

Pas sekretorę dar yra daug neiš-paaišintų serijų. Malonėkite pasiimti platnįmū, nors laiko jau nedaug, bet pasistengus dar daug būtų ga-limo išplatinoti. Kurie jau išplatino-tę serijas, malonėkite atsiskaityti su sekretore.

Kurie dėl kokių priežasčių neda-lyvavote perėjame Draugijų susi-rinkime ir nepasidėjote dirbti pik-nike, tai prašome ateiti į šį su-sirinkimą ir užsiregistruoti pikniko darbu. — Santrysio Valdąba.
(186-187)

Islington, Mass.

Svečiai iš Detroit, Mich.,
Jonas ir Marijona Koch

Bob ir Eva Niaurai turėjo nepaprastų svečių, kurie at-važiavo atostogauti į Naują-ją Angliją. Jais buvo Jonas ir Marijona Koch iš Detroito.

Ne tik svečiai buvo vaišinti visokiais valgiais, bet ir apy-linkės Niaurų draugai. Tai buvo sekmadienį, rugpjūčio 7 d. Pobuvis buvo labai drau-giškas ir linksmas, nes jame dalyvavo pažangūs lietuviai ir vieni kitų seni draugai. Ti-krai reikia tarti daug ačiū draugei ir draugui Niaurui už jų uolumą sudaryti tokį gra-žų ir draugišką pobuvį.

Man yra informuota, kad Jonas ir jo žmonelė Marijona yra pažangūs lietuviai, kurie gyvena daug metų Detroito, kur jie verčiasi batų krautu-vės bizniu.

Gi Niaurai yra gražiame biznyje užlaikydami Yvonne Beauty Salon. Tai yra viena iš pavzdgingiausių grožio da-bintojų butų Mass. valstijoje. Ypatingai jie daug aukavo pinigų palaikymui Amberlan-

do Radijo Programos. Gi Bob Niaura ir jo žmonelė Eva priklauso prie visų pa-žangių organizacijų ir mės-ta dalyvauti dainavime, nes jie priklauso prie dainininkų grupių, dažnai padainuoja koncertuose ir per Gintaro Radijo Programą. Pats Niau-ra yra Amberlando Radijo užrašų sekretorius.

Linkiu Niaurams ir Ko-chams ir toliau veikti laisvoj lietuviškoj dirvoj.

Jūsų Onutė.

Lake Success, N. Y. — Pietų Amerikos kraštai siū-lo perkelti Jungt. Tautų centrą į Argentiną.

Pajieškojimai

Pajieškau moteriškes nuo 45 iki 50 metų amžiaus apžiūrėjimui 4 kambarių namo ir pagaminimui val-gio man ir pačiai sau. Myliu gerai pavalgyti, manau kad ir pati gaspa-dinė mylės gerą valgi. Pilnas už-laikymas ir alga. Su laiku, kai pa-žinsite mano apsiėjimą, tai gal ir apsisėsite. Turiu gerą darbą ir pi-nigų niekad man netrūksta. Prašau kreiptis šiuom antrašu: Charles Bartasius, 191 Harrison Street, R. F. D. 1, Clarktown, Railway, N. J. Telefonas Railway 7-300. G.W. (186-187)

CHARLES J. ROMAN

Laidotuvių
Direktorius

Litūdesio valandoj kreip-kitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksi-me modernišką patarna-vimą. Patogiai ir gra-žiai moderniškai įruošta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
PHILADELPHIA, PA.
Tel. Poplar 4110

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
BROOKLYN, N. Y.

Visoklausl vaistai, kosmetikai kū-dikiams reikmenys, įvairūs dalk-teliai, ligonių kambariul reikme-nys už griežtai žemas kainas.

RECEPTŲ SPECIALISTAI
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

MATTHEW A. BUYUS

(BUXAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius
426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.
Market 2-5172

JOSEPH BALTAITIS

BAR & GRILL

518 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Geri Valgiai laukia jūsų visada

DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

Atskiras Kambarys Grupėms ir Šeimoms

TELEVISION

Telefonas
EVergreen 4-9407

SHUFFLE BOARD

TELEPHONE
STAGG 2-5043

RES. TEL.
HY. 7-3651

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS) LAISNIUOTAS GRABORIUS
FUNERAL HOME
ALBERT J. BALTON-BALTRUNAS, Manager
(Laisniuotas Balsamuojujas)
Litūdesio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kainą.
Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos
Mylimiems Pašarvoti Doranai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

5 psl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Trec., Rugp. 17, 1949

August Gustas BELTAIRE FLORIST

Lietuvis Kvietkų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(Kampus 68th St.)

Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite:
SHoreroad 8-9330

Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketą ar vainiką, ko jūs reikalausite.

Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.

354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory

LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos pato-giai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems prakliniuose namuose be ekstra išlaidų.

Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimui ir parūkymui.

Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Už Ką Persekiojo Bedarbę Marytę?

Vakar dienos Laisvėje minėjau, kas tie neva "sukčiai," "norintieji be reikalo gauti" iš nedarbo apdraudus įstai-
gos čekį. Minėjau, kad tai yra šmeižtas, ataka ant al-
gų ir sykiu yra tikslas su-
taupyti tą fondą kitam —
ragangaudystei, sugrąžinti
fabrikantams, ir tt.

Sekamą dieną tie patys be-
darbių užpuolikai tą patvirtina. Štai žodis žodiu, už ką
jie skaito "Mary X" sukčiauo-
tojai" (rašo New Yorko Dai-
ly News):

"Mary X, rausvaplaukė
mašininkė, buvo susekta bis-
kelį sukčiaujant prieš New
Yorko Valstijos nedarbo ap-
draudus fondą. Ji paskiausiu
laiku aną dieną stovėjo —
geriau pasakius — sėdėjo pri-
spirta viršininko raštinėje.

"Faktai buvo aiškūs ir Ma-
ry buvo pakankamai teisinga
juos prisipažinti. Jinai ga-
vinėjo po \$21 per savaitę ir
pagal jos sąskaitą galėjo
gauti apdraudą per ilgiausį
leistą laikotarpį, 26 savaites,
jeigu ji galėtų išvengti naujo
darbo. Vienok viršininkas
buvo gavęs parodymų, kad
Mary vaidindavusi vėpliuokę,
netinkamą, kuomet būdavo
pasinučiama pas samdytojus
darbu.

"Žinoma, kad apmonijau
bosus," ji piktai atsikirtė.
"Jie siūlė man tikėtis \$35 sa-
vaitę," kuomet savo paskiau-
siaame darbe aš gaudavau \$40.
Tad velų aš noriu pagyventi
lengviau ir atsiimti savo ap-
draudą, prie kurios aš turiu
teisę."

Aišku, kaip skaisčių diena.
Bosai veda kampaniją nukapoti
algas. O jeigu darbinin-
kai nenusilenkia geruolu,
reikia tam pakinkyti nedar-
bo apdraudus įstaigą, padaryti
ją tuo nagaičiu, badu pri-
versti darbininkus imti dar-
bus su nukapotomis algomis.
Ir tai atakai pirmiausia pasi-
rinko ofisų darbininkes, ka-
dangi jos, didžiulioje, dirbdamos
po vieną, po dvi įvairiose
įstaigose mažiau buvo or-
ganizuotos, arba net ir būda-
mos organizuotomis mažiau
turi galios masiniam protes-
tui.

Tai nereiškia, kad neateis
visų eilė, jeigu raštininkės
pralaimės.
Ar organizuotas New Yorko
darbininkų judėjimas leis ne-
darbo apdraudus įstaigą pa-
vesti tuo žandarui, kuris pri-
verstų darbininkus vergauti
bosams už dyką? Netikėtina.
A. D. N.

Biznieriams

Iš Paper Box and Bag Corp.
raštinės buvo išvogti Public
National Bank išmokami čekiai,
numeruoti 4,731 iki 5,000.
Penkioliką tokių čekių iškeitė
biznierių jau prarado
(bendroje sumoje) apie \$1,000.

Paul Henreid filmoje "Rope of Sand," rodomoje New Yorko Paramount Theatre. Ir yra veiksmas scenoje.

Kultūrinio Centro Reikalams Mitingas Buvo Našus

Rugpjūčio 12-tos vakarą,
Liberty Auditorijon šauktasis
jos šerinkų ir prietelių mi-
tingas gražiai pavyko ir buvo
našus visokeriopais talkinin-
kais savo Kultūrinio Centro
reikalams:

Lietuvių Kultūrinio Centro
paruošimui taip, kad galėtų
ir kitos draugingos centrai
įstaigos čionai atsikelti ir pa-
togi talpintis, statybininkams
prieš-pataisų reikalams su-
žadėta virš 12 tūkstančių do-

lerių ir tūli pažadai jau įvyk-
dyti pirmą bankų veiklos die-
na.

Centrą statybininkams dar-
bams paruošti, išnešti iš per-
dirbsimų vietų rakandus ir pa-
našiams darbams sumobili-
zuota apie 20 vyrų, kurie sun-
kia, bet ryžtingai ir linksmai
praktikavo per dieną praėjusį
šeštadienį ir nudirbo labai
daug darbo.

Apie šias abi didžias talkas
plačiau matysite sekamos
laidose. R.

Loft Saldainių Gaminimo Šapa Užsidarė Jos Darbininkams Sustreikavus

Loft'o saldainių gamintuvė
Long Island City, viena iš
didžiausių tos rūšies įstaigų,
tapo uždaryta praėjusį pir-
madienį darbininkams sustrei-
kavus. Išėjo apie 900 dar-
bininkų.

Streikieriai yra nariais
AFL Bakery and Confection-
ary Workers International U-
nijos, tačiau streikuojančios
unijos viršininkas Frank
Scida pareiškė viltį, kad ir
kitų unijų nariai pagerbs pi-
kietą liniją.

Unija statys pikietus ir prie
krautuvų, nors firma grąšina
laikysianti krautuves atidary-
tas, pardavinėsianti jau pa-
gamintas prekes. Ji pristati-
nėtų ir naujų (skėbinių) pre-

kių, jeigu jai pavyktų jų pa-
gaminti su streiklaužiais.
Tačiau unija tikisi, kad eili-
niai kostumeriai, darbo žmo-
nės, pagerbs pikietų linijas ir
prie krautuvų.

Unija reikalauja po 10
centų priedo valandinės mo-
kesties moterims, po 15 vy-
rams, po 9 šventadienius su-
alga vieton turimų 8, taigpi
ligoje ir nelaimėje apdraudus
plano.

Unijos viršininkai sako, kad
algos Loft's šapose tebėra la-
bai menkos — nuo 65 iki 72
ir pusės centų moterims, ir
70 iki \$1.18 vyrams aukštai
lavintų darbininkų kategori-
jose.

Minės Gimtadienį Su Didžiu Masiniu Mitingu Gardene

New Yorko komunistų or-
ganizacija skelbia, jog parti-
jos 30 metų sukakčiai minė-
ti ruošiamas šatus masinis
mitingas Madison Square
Gardene, New Yorke. Įvyks
rugsėjo 15-tą, ketvirtadienį.

Komunistai ragina savo na-
rius, draugingas organizaci-
jas ir visus prietelius jau da-
bar planuoti pasveikinti va-
dovaujančią ir kovingą darbo
žmonių partiją, taigpi daly-
vauti mitinge. Pareiškime,
partinės organizacijos šioje
valstijoje viršininkai Robert
Thompson ir William Nor-
man, greta kitko, sako:

"Mūsų partijos 30-ji su-
kaktis pripuola laikotarpiui,
kuomet Amerikos imperializ-
mas, per savo nuolankų įran-
kį, Trumano administraciją,
braujasi pirmyn begalėstin-
gose pastangose užvaldyti vi-
są pasaulį. Ji supuola su mo-
mentu, kuomet reakcija vi-
somis pajėgomis stengiasi pa-
daryti komunistų partiją ne-
legale, išstumti ją iš Ameri-
kos gyvenimo kaip pirmuoju
mostu sudaužyti civilės teises
visu, kurie priešinasi kitam
pasauliniam karui."

Kaltina Bendravus Su Vagšiais

Robert Hussey, 20 metų,
brooklynietis, tapo areštuotas
ir sulaukė kvotimui. Jį kal-
tina, kad jis davinęs savąjį
auto leidimą auto vagims,
kurie pagrobė automobilius,
iš jų išlupa išima vertingus
įrengimus ir taip "išmėsinė-
tus" palieka kur ant gatvės.

Mrs. Renee Rosenwasser,
42 metų, mirė nukritus ar
nušokus nuo stogo 4 aukštų
apartemento Williamsburgo
projekte, 211 Stagg Walk.

Miestui Reikalingas Dar Vienas Tunelis

New Yorko uosto viršininkas
Howard S. Cullman su-
gestavo, kad New Yorkui
reikalingas dar vienas tunelis
po Hudsonu, nes esamieji du
tuneliai ir tiktai užspringsta
ta trafiku tūlais laikotarpiais.

Naujasis tunelis turėtų būti
tarp Holland ir Lincoln
Tunelių, sako viršininkas, nes
čia nuolatos susidaro didžiau-
sia trafiko spūstis. Tiesa,
Washington tiltas pernai tu-
rėjęs bemaž tiek keleivių,
kiek Holland tunelis, tačiau
numatoma, kad dalis keleivių
juo naudojosi iš baimės be to
negalėti parvažiuoti laiku, o
ne iš parankumo.

Pernai Holland tunelį per-
važiuavo 15,600,000 vežimų;
Lincoln tunelį — 11,121,000;
Washington tiltą — 15,484,000.

Dar 41 Asmuo Susirgo Vaikų Paralyžiumi

Rugpjūčio 15-tą miestava-
jam sveikatos departamentui
raportuoti 4 mirimai ir 41
naujai susirgusieji vaikų pa-
ralyžiumi. Iš naujai susirgu-
siųjų 18 buvo Brooklyne, 14
Queense, po 4 Bronx ir Man-
hattane, 1 Richmond.

Tarp ligonių esama 54,5
nuosimčiai vyrų, 45,5 nuosim-
čiai moterų. Suaugusiųjų su-
sirgusių bėgiu praėjusios sa-
vaitės nuosimčių — 12,3, ro-
dant, kad ne vien tik vai-
kams grėsia pavojumi ta ne-
teisingai vadinamoji "vaikų
liga," nors vaikai, kaip da-
nemokantieji ar negalintieji
save apsiginti nuo pavojų lie-
kasi tos ligos aukomis pir-
mausia.

Viso susirgimų ta liga did-
miestyje šiais metais jau bu-
vo 984. Pernai iki šio laiko
viso susirgimų buvo 62.

Queens Busmanai Nutarė Streikuoti

Jeigu kas nors nauja nebus
buvę atlikta rugpjūčio 16-tą,
Queens 14-ka linijų aptar-
naujantieji autobusai sustos
vidurnaktį iš 16-tos į 17-tą.
Linijos aptarnauja apie 100,000
keleivių kas dieną. Palies
apie 300 darbininkų.

Busmanai yra nariais CIO
Transport Workers Lokalo
100.

Tarpe vyriausiųjų reikalavi-
mų yra: 48 valandų algos už
40 valandų darbo savaitę,
pensijų plano, užmokėti už
uniforamas. Dabar už unifor-
mas per metus darbininkas
išmokas maždaug apie \$60.

Kūdikis 6-to Aukšto Lange

Bosui ne visuomet patinka,
kuomet darbininkai darbo
laiku dairasi per langus. Bet
kas gali sulaukyti jauno dar-
bininko akis?

Joe Caltagirone, 20 me-
tų, dirbdamas rakandinėje
ant 95th St., New York, ta-
čiau, aną dieną pažūrėjo
taip, kad ir bosas juomi di-
džiavosi. Patsai Joe sako,
jog nuo to pažūrėjimo net
jo nugarkaulis nutirpo —
skersai gatvę, 6-me aukšte,
ant palangės sėdėjo kūdikis
ir kojomis ir rankomis sau
laisvai skerečiojosi, o suau-
gusiųjų nematė.

Atsipeikėjęs, Joe leidosi iš
šapos 5 laiptais žemyn, už-
dusęs užbėgo į 6-ji tamė na-
me ir įsibėgdė į apartamentą
rado motiną sau ramiai dar-
buojantis virtuvėje visai ne-
numanant, kad jos 2 metų
amžiaus dukrytė atsėdėjo ant
palangės. Tyliai daėjęs, jis
merygtė nuo palangės nukė-
lė į butą.

Maurice Mayor iš Bronx su-
laikytas kvotimui kaltinimu
už "smarvę." Atsėdėjęs blo-
guoju ne jis, bet jis kaltinęs
kaimyną duonkepį, kad iš
ten kas negerai ir pareikala-
vęs atmokėties už tylyjimą.
Jam atmokėjo, bet sužymė-
tais pinigais ir detektyvams
matant.

EAST NEW YORK IR
RICHMOND HILL
LLD 185 kuopos susirinki-
mas yra šaukiamas ant ket-
virtadienio vakaro, Liet. Kul-
tūriniam Centre, ne vėliau 8-
tos valandos.

Užvilksieji duokles nariai
yra prašomi būtinai jas užsi-
mokėti šiame susirinkime.
Prašome pakalbinti ir sa-
vo pažįstamus į šią kuopą
įsirašyt. Valdyba

Anthony Grigalis General Contractor

Stato naujus namus ir pertaiso se-
nus sulig moderninės mados.

BUNGALOW EXPERTAI

Mes dabar statome daug bungalovs.
Duodame platų architektūros pasi-
rinkimą ir padūdovojame stipriai ir
patogiai gyvenimui. Kainos žemos.

Mallavojimui ir senų namų pertais-
ymui moderniškais, esame pasijmę
kaipo ekspertai.

Klauskite mūsų apmokymo arba
patarimo dėl pertaisymo namų.
Prašome kreiptis:
63-26—53rd Drive
Maspeth, L. I., N. Y.
Telephone: NEWtown 9-8215

Svečiai iš Chester, Pa.

Gale praeitos savaitės
Brooklyne lankėsi Joseph
Muraška su žmona iš Ches-
ter, Pa. Su jais taigpi buvo
duktė Anna ir žentas Harold
Jones. Jie svečiavosi pas
Miss Elizabeth Strellis. Ka-
dangi gale savaitės jie atvy-
ko, o jau pirmadienio rytą
Joseph Muraška turėjo grįžti
namo, tai neturėjo progos ne
dienraščio Laisvės aplankyti.
Tačiau pirmadienį jų duktė
Mrs. Anna Jones užėjo į Lai-
svės įstaigą ir perdavė laisvie-
čiams linkėjimus nuo tėvelių.

"Gieda Gaideliai" Aktoriams

Visi dramos "Gieda Gai-
deliai" aktoriai esate prašomi
susirinkti tūlais šios dramos
reikalais pasitarti šio ketvir-
tadienio (rugg. 18) vakarą,
Liberty Auditorijos patalpose,
8 val.

Visus reikalus riškime visi,
tai vėliau neteks kitus kal-
tinti, kad kas nors neatlikta
arba neįstengta atlikti, kaip
reikia arba kaip kas nori.
S. V.

Apiplėšė Viešbutyje

Mrs. Hazel Wayne, gyve-
nanti puošniame apartmen-
tame viešbutyje Beaux Arts,
New York, apsisukdė poli-
cijai, kad plėšikai iš jos at-
ėmė apie \$4,000 vertės bran-
gumynų.

Plėšikai į jos butą įėjo po-
pietį, jai išėjus pavadžioti sa-
vo šunį. Sugrįžtančią pasitė-
kė du vyrai, vienas su re-
volveriu rankoje. Vienas ją
pavertęs ant grindų ir gal-
vą apvyniojęs abrusu, ją lai-
kė, o kitas numovęs nuo
piršto jos žiedą. Reikalavė
ir pinigų, bet ji pasisakiusi
ka tik užmokėjusi rendą, tad
nebetrukde. Išėdami nupjo-
vė telefono laidą ir įsakė
nerėkti.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salis dėl Balų, Koncertų, Ban-
kietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt.
Pulikus steličius su naujaisiais
įtaisymais.
KETURIŲ BOLŲ ALLEYS
Kainos Prieinamos.
949-959 Willoughby Ave.
Tel. STagg 2-3842

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: {1—2 dienom
{6—8 vakarais—
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVERgreen 4-0205

Egzaminuojam Akis,
Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger
Optometristai
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-3342

GERI PIETUS!
Kada norite gerų pietų,
kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos
mėsos valgiai. Taigpi dar-
žovių ir pieninių valgų
gražus pasirinkimas.

Sveikina iš Meno Mokyklos

Sveikinu iš Atostogų Mo-
kyklos, kur mes linksmauja-
me ir sykiu bandome nors
šiek tiek išmokti.
Amelia.

Amelia Burba, LDS Centro
raštinės darbininkė, Aido
Choro pirmininkė, nusispren-
dė savo atostogą praleisti sa-
višvietoje ir, kaip matome iš
jos atviruko, pasiūsto iš
Worcester, Mass., jinai tai
vykdė.

Ten pat, regis, atostogauja
ir lavinasi (o gal ir mokyto-
jauti pagalbsti) laisvietis Juo-
zas - Byronas, brooklynietis
LKM mokytojas - vedėjas.
Ten taigpi trumpam laikui,
bene vienai ar porai prelek-
cijų apie organizacijas, buvo
nutykęs D. M. Solomskas,
Lietuvių Literatūros Draugijos
sekretojus, Laisvės redakcijos
narys.

Spėjama, kad ten rādas ir
daugiau brooklynietis. Apie
tai pilnų žinių gausime jiems
sugrįžus.

James Mitchell iš Long Is-
land City areštuotas kaltini-
mu, kad jis iš laikrodžių fir-
mos savininko S. Ralph Laza-
rus norėjęs prievarta išgauti
\$10,000. Paskirtoje vietoje
jam padėjo pundelį prikim-
tą popiergalių pinigų vietoje,
o ji, atėjusį pasiimti, arešta-
vo.

Pavasarinis Medus

Bitininkas Končius prisiuntė troką pavasarinio medaus.
Per geroką laiką Laisvė neturėjo medaus, dabar vėl turi.

Kvortinė bonka ----- \$1.25
Pusė galiono ----- \$2.00

Tuoju kreipkitės į Laisvės įstaigą ir gaukite šviežio
medaus. Medus yra reikalingas jūsų sveikatai.
(I kitus miestus nesiunčiame)

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVERgreen 4-8174

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

**DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika**
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 7-6888
Valandos: {9—12 ryte
{1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
Telefonas
EVERgreen 4-7729

**LITUANICA SQUARE
RESTAURANT**
Catherine Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI
PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgų
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9612